

WASHINGTON D.C. 20016
4332 46TH ST. N.W.
JEAN M. ZEBOT

PER

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

Vol. 95 — No. 47 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, DECEMBER 2, 1993

ISSN Number: 0164-680X

50c

3,500 attend big polka weekend

They made merry at the Marriott Hotel for three consecutive days on Thanksgiving weekend in Cleveland, November 25, 26 and 27. About 1,000 persons each evening patronized the "Thanksgiving Polka Party Weekend '93" in the Grand Ballroom of the hotel, a project of veteran promoter Tony Petkovsek, who has been staging Thanksgiving events since the early '60s.

In addition, over 1,000 people also witnessed the "Awards Show VI" staged at the Euclid Shore Cultural Center sponsored by the National Cleveland-Style Polka Hall of Fame on Saturday afternoon, November 27. Thousands of others not attending have an opportunity to see it in its entirety on local Cablevision community channels in the greater Cleveland area, too.

The Hollywood-style local production is expected to also be featured in 1994 on PBS since a crew filming a documentary on Frank Yankovic also is expected to use a segment on Public Television. WELW-1330AM will rebroadcast the entire show also on radio on Saturday, January 1 at 12 noon.

The excitement culminated with the announcement at the spectacular show, "...envelope please... and the winner is..." in various annual award categories. The following recipients accepted the coveted Crystal trophy of the American-Slovenian Polka Foundation - for both Band and Recording of the Year, it was Grammy great **Walter Ostanek** of Canada.

For best New Band, the **Polka Poppers**; Musician of the Year, **Fred Ziwich**; Sideman, **Don Wojtila**; Cultural-Heritage, **Circle 2 SNPJ Junior Chorus**; Promotion and Support, **WELW Radio**; Button Box Group, **Holmes Hall Buttonaires**; But-

LONG LIVE THE KINGS: Walter Ostanek, left, Canada's Polka King and Frankie Yankovic, America's Polka King.

(Photo by Tony Grdina)

ton Box Duet, **Kathy Hlad and Ron Likovic**; and the newest category All-Time Great Songs "Just Because" and "Blue Skirt Waltz."

Lifetime Achievers were **Frank and Tony Vadnal**.

Meanwhile, back downtown, a "Meet the Winners" dance was just that and revolved around a Polka Mass that took place with Bishop Pevec who in his welcome message humorously described the area as the "Marriott Cathedral."

Saturday's events were totally coordinated by the Board of Trustees of the Polka Foundation with Fred Kuhar as president. A legion of ready volunteers made it all happen.

Thursday and Friday's Polka Party dances were attended by several hundred from across the country including Hawaii and all of Canada, but at least half of those attending were from the local greater-Cleveland and Ohio scene.

Another volunteer committee, comprised of Tony Petkovsek's Slovenian Radio Club booster group, acted as hosts at the two main elevator and escalator entrances plus hospitality areas.

Fifteen bands entertained

non-stop throughout the weekend. Some of the treasured "moments to remember" were Bill Randle's introduction of the fabulous Four Lads and the salute by Tony to John Pestotnik, retired volunteer chairman of the Radio Club, who was presented with a trophy.

We're looking forward to "Thanksgiving 1994" in Cleveland.

**Alice Kuhar
Joey Tomsick**

Violoncello artist Ciril Skerjanec at Rocky River

The Rocky River Chamber Music Society presents a concert on Monday evening, December 6 with Ciril Škerjanec, violoncello and Michiko Otaki on piano.

The concert will be presented at West Shore Unitarian Universalist Church, 20401 Hilliard Road, Rocky River, Ohio at 8:15 p.m.

The cello and piano duo combination of Otaki and Škerjanec came about as a result of Ms. Otaki's 1991 decision to perform all of the works for cello and piano by Beethoven with outstanding cellists.

Ciril Škerjanec is Slovenia's leading cellist. He was born in Ljubljana, Slovenia into a family with strong musical interest and professional ties.

Škerjanec toured throughout the world for many years. In the early 1980s he returned to Ljubljana on a more permanent basis as a full time professor for cello and chamber music at the Slovenian Music Academy. In the mid '70s Ciril Škerjanec was awarded his country's highest cultural honor, the Preseren Prize. Free Admission.

Peterle's trip to San Francisco revisited

by Tony Pechaver

Slovenians and many others were delighted on this warm September weekend (25th and 26th) by the visit of Lojze Peterle and Slovenia's Washington Ambassador Dr. Ernest Petrič. Both played the roles of ambassadors of good will exceedingly well. We all felt honored by such distinguished visitors among us.

Ivo Ravnik coordinated the welcoming efforts; Helena and Mario Starc were most diligent making sure this visit was successful diplomatically, businesslike, and most importantly for us, socially. There were many others who helped make the historic occasion a success. Among other things, a meeting with governor's economic advisor Ira Goldman was arranged, a *Chronicle* reporter Mr. Epstein whose interview with Peterle was very perceptive on Slovenia's position in the world order today.

Mr. Bevc, local Slovenian pilot, took them up for a bird's eye view of San Francisco. The flight was arranged by Mr. Udovc. The dinner at the Slovenian Hall was an extra festive occasion with appropriate speeches and remarks by the visitors and a welcome and description of the last 100 years by Mario Starc.

Lively conversation followed. This was probably the highlight event for the Slovenian Hall. Of course there were other famous visitors present such as Bozidar Jakac, whose sketch of Father Trunk still adorns the library.

Sunday morning reception at the Church of the Nativity was additionally touching. Organist Ales Simenc greeted the newcomers on the doorsteps with many of the congregation applauding. Lojze Peterle sang with the choir whom the ambassador

praised as being as good as the best in Slovenia. Somewhere along the line we sang "Zdravljica," probably for the first time.

Good natured Father Mihovilovich shortened the sermon diplomatically so that there was more time for singing.

A great reception downstairs followed thanks to the generosity and culinary skills of our parish ladies. (I feel bad for not listing them all, but God knows and we do - whom they are). Everyone wanted to have a photo with our guests. Time was running short for other appointments and g. Peterle said "Bejzmo," a folksy Slovenian expression for the saying: "We have miles to go yet."

They had a special luncheon in Sausalito with more interesting people before they had to rush to the airport and on to Washington and New York for UN session and contacts at the Columbia University where Peterle participated in an international symposium.

A great and fruitful visit it was for them and for us pleasant memories and pride that Slovenia is an independent country for real.

May its leaders, whomever they are, guide it wisely into the European Community and away from the Balkans for good.

The net result of their visit was that many Slovenians came "out of the woodwork" and participated in an event of cooperation, friendship and pride of being a Slovenian. Many unselfishly sacrificed time and money to be a part of it. All of them deserve a big hand of applause and many thanks.

The visitors were overwhelmed by the sincerity of the reception, and genuine friendliness that only BeloKranjci know!

News from Slovenia

KOPER, Slovenia Nov. 29 — Although at peace and only a little closer to the war in Bosnia than neighboring Italy, Slovenia has been embroiled in a fierce, but often rewarding, battle with Western insurers to get its rating as a high-risk war region changed.

Koper, Slovenia's only commercial shipping port on the 26-mile Adriatic coastline, put up the most determined

resistance to the insurance industry's practice of lumping up the entire Balkan peninsula into the same risk category.

"Not a single bullet has been fired here, not a single ounce of cargo lost to the hostilities," he said. "But we lost a lot of business due to the war-risk rating," he said. "There was no reason to treat us differently from Trieste," an Italian port just two miles up the coast.

Bishop Pevec (left) and Tony Petkovsek

Jim's Journal

by Jim Debevec

Rambling on...

Ed Turk and Ed Thomas are two lucky guys. They had a famous hollywood movie named after their initials.

* * *

When you see a fellow walking down St. Clair Avenue wearing an Indiana Jones hat and talking like Kevin Costner, it's none other than St. Vitus pastor, Father Joseph Božnar. He's doing for the *klobuk* industry what Arnold Palmer did for the game of golf.

Father Božnar gave such a brilliant and informative talk on the artwork inside St. Vitus church last Sunday, he was given a round of applause at the 12 o'clock Mass. You could tell he was really enthusiastic about it. And with good reason, it's magnificent.

* * *

Congratulations to former Chief Prosecutor and lawyer Al Lipold and his wife Shirley who appeared on "The Rush Limbaugh Show" recently. The show was first aired at 1:30 on a Friday morning a few weeks ago. When The American Home called to compliment the couple on how well they looked, they said they were filmed while walking through Central Park in New York, but had not seen it on television yet. However, the same program was repeated at 11:30 that morning and Madeline called them to say it was the same show that was on earlier that morning. Limbaugh introduced the video saying "It's my favorite rap song" and it showed various people jumping around to rap music. "We were just picked at random," Lipold said. They looked terrific! A star is born. Couldn't happen to nicer people! A movie director can spot talent a mile away!

* * *

One of the most

distinguished-looking couples at last Saturday's AMLA 50-Year Recognition Banquet were Maia and Gus Kollander. They talked with one and all about next year's trip to Slovenia planned by AMLA in September and KSKJ in the later part of June. Both adventures will be through the knowledgeable travel expertise of Kollander World Travel.

* * *

Also at the AMLA banquet was Bob Dolgan, sports commentator for the Plain Dealer. He was holding court to Ray Novak and Al Orehek, giving his inside views of the Bernie Kosar fiasco. His wife, Cecilia, the famous singer, is also knowledgeable about sports. Bob, however, declined an invitation to sing with his wife at the banquet.

* * *

Everyone at the dinner wanted to rub elbows with beauty salon owner Emilee Jenko who had just won \$1,000 in the Ohio Lottery. She explained how she did it with her three lucky numbers.

* * *

Genevieve Drobic made an appearance and looked well despite her recently returning from the hospital where she had by-pass surgery. She and Danny Reiger had planned the St. Vitus Centennial Ball which everyone is still talking about. It was such a tremendous success, a large number of people headed by Vince Gostilna are urging them to prepare a similar ball for St. Vitus in the near future. They're thinking about it, but Danny says, not for another year, please.

* * *

Speaking of St. Vitus, they held their annual appreciation dinner on Saturday evening, November 27. Many people were given awards for their work in renovating the church.

But the Man and Woman of the Year are Paul Kosir who oversaw the entire project and Aggie Turk of the rectory office. They are two great people, well deserving of the honor and recognition.

* * *

What's going on? It seems like the end of the world with all the hurricanes down south, floodings along the rivers from North America to the south, fires and mudslides in California, drought in the midwest, tornado winds in Cleveland and Euclid, and blizzards and days on-end of rain just about everywhere else. And that's just in the last 12 months. Mother nature isn't fooling around. She's being vicious.

* * *

Saw Al and Ronnie Pestotnik at the Waterloo Slovenian Home the other Friday while enjoying a fish fry there. Members of their family kept showing up until there was one big happy reunion. A finer group of people could not be found anywhere. Congratulations Al and Ronnie on your wonderful family.

* * *

Was turning channels with the speed of a laser light on Sunday evening when I stopped and saw a man wearing a tuxedo who looked like Robert Redford or was it George Hamilton? Madeline said it was John Habat, the curator of the Polka Hall of Fame in Euclid, sitting in the front row of the polka awards show.

John has a million ideas; he's always promoting something.

I have the inside information and found out what makes John tick. It's his heart.

* * *

Thanks for reading and hope to see you in Slovenia some time next year!

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

100 Words

More or Less

by

John Mercina

"MIKLAVŽ"

THE SETTING WAS A SMALL SLOVENIAN FARM OF YOUR CHILDHOOD. THE OLD "KRUSNA PEČ" HAS BEEN FILLED WITH FIREWOOD IN PREPARATION FOR A LONG WINTER'S NIGHT AND GRANDMA IS SITTING IN THE GREATROOM WITH HER BACK HUGGING THE HOT CLAY TILES OF THE VENERABLE WOOD-BURNING STOVE. GRANDPA IS IN THE BARN, MAKING LAST-MINUTE PREPARATIONS FOR THE ARRIVAL OF ST. NICHOLAS. CHILDREN PLACED THEIR LARGEST BOOTS NEAR A WINDOW IN EXPECTATION OF THE VISITOR'S GIFTS AND ARE NOW TRYING HARD TO FALL ASLEEP. FOR CHILDREN THIS WAS A SPECIAL NIGHT. THE GIFTS, OFTEN JUST AN ORANGE OR PERHAPS A PAIR OF SOCKS OR KNITTED GLOVES, WERE TREASURED BEYOND THE MULTITUDE OF EXPENSIVE BOXED GIFTS THAT WE GET TODAY FROM ST. NICK.

LIFE WAS SIMPLER THEN. WERE WE HAPPIER THEN THAN OUR CHILDREN ARE NOW?

Pepco

PEPCO Downtown
1235 Marquette St.
Cleveland, OH 44114
(216) 881-3636 Phone
(216) 881-1114 Fax

PEPCO is an Electrical
Electronics Supplies
Distributor serving the
needs of a city
on the move.

Appleton - Hoffman -
Bussman -
Cutter-Hammer - ITE - 3M
Siemens - Acme - Furnas -
Brady - Hubbell - Klein Tools

Store Hours:
Mon.-Fri. 7 am - 5 pm

Jeffrey J. Borkey -
Branch Manager

EUCLID TRAVEL

SKI the WEST
Utah

Montana ■ Nevada
California ■ Colorado

YOU PICK IT—WE'LL BOOK IT!

(216) 261-1050 1-800-659-2662 FAX (216) 261-1054
22078 Lakeshore Blvd. • Euclid, OH 44123 Donna Lucas, Owner

300,000 WINNERS A DAY.

JOIN IN THE WINNING.

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department: (216) 787-3200 during regular business hours.

at Your Friendly Neighborhood Bank

100% FREE Checking

- No Monthly Fees
- Initial Supply of Checks Free
- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance Required
- No ATM Fees at Green Machine

**METROPOLITAN
SAVINGS BANK**

Your Friendly Neighborhood Bank

Bainbridge.....	543-2336	Euclid.....	731-8865
Chesterland.....	729-0400	Pepper Pike.....	831-8800
Cleveland.....	486-4100	Shaker Hts.....	752-4141
Cleveland Hts.....	371-2000	South Euclid.....	291-2800
Willoughby Hills.....	543-2336		

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

The fire and the fury

by Stane J. Kuhar

(Chapter III Continued)

But Father Gralc finally found a new home in Cleveland, Ohio when his distant cousins, Frank and Mary Bohin, sponsored the young boy.

It was a time when he finally found a sense of peace and stability in a family.

No more bombs falling. No more screaming in the night. No more pangs of hunger.

Although neither Frank nor Mary ever graduated from high school, they had developed a love to read. There were books all over the house. It was as if that sense of knowing, of reading, had remained with them even if it were in an informal manner.

"Learn to read and count," they would tell Karel, "and you will be able to make your way in this world."

This stayed with Father Gralc as he completed his studies but not in the local seminary. Rather his world, his setting, was at a local college. He had then applied at the local seminary after completing his college studies.

His degree in history had taught him to read and write. Write and read. But more peculiar were his two, rather than one, minor fields of study: languages and finance.

But none of these matters pertained to John as he was pushing the buttons to call Father Gralc.

After the third ring the young voice said, "Good evening, St. Nicholas Rectory."

It was the voice of Mimi.

She worked at the parish rectory to supplement the expense of a high school tuition. This was only her second year at the rectory but she found the experience quite interesting as there would be such a variety of people from all walks of life entering on a constant basis through the rectory doors.

One day it could be the 90-year-old Mici Gabrenja,

trying to have a priest visit her house to hear her confession. And for what, the priest would inquire? She was only lonely. What Mici considered as a mortal sin the priest could not even find a category to label it as a venial sin. Your children should visit you, the priest would tell Mici. That is the real sin.

Or perhaps it would be the mayor of the city, inquiring and seeking advice from Father Gralc on how to handle a particularly sensitive matter that impacted the surrounding area.

Judges, U.S. senators, businessmen, parishioners, strangers.

They and so many others streamed through the doors of St. Nicholas parish.

"Mimi," said John is a slow manner, "it's John. My Stara Mama has just passed away. She's here at St. Mary's Hospital. Is Father Gralc around?"

"Well," she said in her soft voice, "he just left for another appointment. Let me contact that house and see if I can reach him. Where can I call you?"

"I'm at the front desk in the main lobby at St. Mary's hospital."

John knew that Father Gralc had memorized the telephone number of St. Mary's by heart as many of the parishioners of St. Nicholas had used the facility for many different purposes although the outcome was not always what they expected.

John sat down in the lobby by the overused couch. The minutes passed away like hours and John was beside himself.

What, he thought to himself, did Stara Mama mean by "I am the land forever?" John just could not get these words out of his mind. It was like a throbbing headache, pounding over and over again.

"Is there," said a cracking voice, "a Mr. Kalop here? Mr. Kalop please report to the

main desk."

John knew the voice immediately.

The volunteer. And he still couldn't pronounce his name correctly.

John headed toward the main desk.

"I'm John Klop."

"There's a message," said the volunteer, "on line four for you. It's a priest."

John picked up the telephone. It was Father Gralc.

"John," said the voice, "it's Father Karel. Sorry to hear about your Stara Mama. My condolences. I'll be there in about 20 minutes. I'm at the Kurnc household. You know how it is when you're invited to dinner. I'll excuse myself and head right to the hospital. What room is she in?"

"Room 231."

"Let me get some things at the rectory. I'll see you soon."

Within a few minutes. That's all it was. A quick message and your last acts on this world would be addressed.

For John the passing of Stara Mama meant that for the first time in a long time he would not have someone close, except for maybe the priest and few relatives and friends, that he could confide and seek advice.

His thoughts were distant. And he kept waiting for the priest.

Within less than 30 minutes Father Gralc arrived at St. Mary's. His quick steps had that mark of a confident person, someone certain of his calling and mission in life without being pretentious with himself or others.

"John, it's good to see you," said Father Gralc. "I wish it could be under different circumstances."

Father Gralc had not seen John for over a year but immediately the warm handshake and friendly smile left that same positive impression on John like so many thousands of times before.

When John was becoming an adult and thought he knew all he needed to know about the world it was people like Father Gralc and others who gently brought John back down to earth and face reality.

And become a man.

Many a night when the parish gym by the church was open Father Gralc was there. Being visible. Cleaning up the floor. Assisting the coaches in the fundamentals of basketball, soccer, volleyball, and so many other activities that kept kids off the street and in tune with each other.

How many, thought John as

Father Karel's hand pressed against his, fish were cleaned, krofe (Slovenian raised donuts) were rolled, chickens were cut and cleaned, pans of roast beef were turned and cooked, and other preparations were made by the Father and so many other people to keep open the gym? These thoughts are not for reflection when you're trying to be king of the hill but slowly creep into your mind when, like John, you see old friends becoming junkies, strung out on dope. Or having as much anger and rage inside the mind and body that killing is The option.

It was people like Father Gralc and others that kept John and so many of his companions in line for the difficult years to make that transition

from puberty to adolescence to adulthood.

"Father," said John, "glad you could make it here. She's in room 231. I asked the doctor to wait until you came here. I hope he kept his promise."

By the time they reached Room 231 the sheets were already covering the body of Stara Mama.

"I don't want to rush you," said the resident doctor to Father Gralc, "but she'll have to vacate the room within the next ten minutes. I shouldn't have kept her this long already."

"We'll be through in a few minutes. Could we have some privacy?"

"Sure. Go ahead."

(To be continued)

10.51%

Guaranteed first year yield

Call Today:
Professional Insurance
Planning
Dennis Samsa
A.M. Pena Building,
Suite 450
27801 Euclid Avenue
Euclid, Ohio 44132
216/261-6592

CD or IRA Maturing

GUARANTEED SAFETY

• Fully Insured •

Monthly income option available

Interest only income available

Assets grow on a tax deferred basis. The Annuity has no sales charges or administrative fees.

A strong alternative for CDs and rollovers, from IRAs, KEOGH and Pension Plans.

NOSAN'S

HAPPY HOLIDAYS

Slovenian Home Bakery

361-1863

Cleveland

481-5670

Euclid, Ohio

*Baked Fresh Daily
Assorted Slovenian Pastries,
Potica, Krofi, Flancate
and assorted Specialty
Breads, Strudels, 8-Grain,
Rye and Vienna, Hlebec,
Style Bread*

6413 St. Clair Ave.

361-1863

Cleveland, Ohio

Tues. thru Sat.

6 am to 4 pm

567 E. 200 St.

481-5670

Euclid, Ohio

Thurs thru Sat.

7 am to 4 pm

— HVALA LEPA —

Ferfolia Funeral Home

When that time comes we want you to know that we are here to serve you — call us...

Louis L. Ferfolia, Donald L. Ferfolia, Donald B. Ferfolia, Anthony Ferfolia Mary Ferfolia Lansky

5386 Lee Road (at Broadway)

Maple Heights, Ohio

— 663-4222 —

EXTRA 10% OFF: SENIORS

JOHNSTON DRUG, Inc.

625 E. 200 St. 486-2744

"We Treat You Like Family Not a Number"

We Have H.M.O.

Open Daily 9:30-5:30 SAT. 9:30-2 CLOSED WED. & SUN.
FREE PICK-UP & DELIVERY

Ancka or Annie

WE'RE HERE TO HELP

TRY US

GIVE US A CALL

Today's Best Value in Senior Living

**25900 Euclid Ave.
Euclid, Ohio 44132**

Cardinal

EUCLID RETIREMENT VILLAGE

- Private garden apartments
- No endowment or entrance fee
- 24-hour emergency pull cord
- Free laundry facilities
- 24-hour security
- Free transportation
- Planned activities
- Nutritious meals

CALL TODAY FOR A BRIEF TOUR AND FREE LUNCH

(216) 261-8383

RECENT DEATHS

IVANA LUNDER

Ivana (Jennie) Lunder (nee Tomazin), 88 was the wife of the late Adolph; mother of Mary, Anna, and Adolf (dec.); sister of Damjan Tomazin (dec.), Angela Zakrajsek (Slov.); brother and sister of Slovenia also deceased; and aunt of many.

Ivana was a member of AMLA (SDZ) lodge No. 16 Slomsek, St. Vitus Altar Society, and Slovenian Women's Union Branch 25.

Family received friends Friday, Nov. 26 at the Zak Funeral Home, 6016 St. Clair Avenue. Funeral Saturday, Nov. 27 with 10 a.m. Mass in St. Vitus Church. Interment in Calvary Cemetery.

In Memory

Enclosed is my check for \$10.00 which I would like to donate to your newspaper in memory of my husband - **Victor J. Svete** - whose anniversary is this Saturday.

Victoria H. Svete
Euclid, Ohio

In Memory

Mr. and Mrs. Richard M. Sterle of Euclid, Ohio donated \$50.00 to the Ameriška Domovina in memory of **Mary Zalar**. Thank you very much for your generous donation!

Notice

Slovenian Women's Union Branch 47 Garfield Heights Pot Luck Christmas party will be held on Sunday, Dec. 5 at Slovenian National Home (Maple Heights) at 1 p.m.

Mary Taucher
Secretary

CARST-NAGY Memorials

15425 Waterloo Rd.
481-2237

"Serving the Slovenian Community."

Holmes Ave. Pensioners News

On Wednesday, Nov. 10 the Holmes Ave. Pensioners met for their monthly meeting in the Collinwood Slovenian Home. 1994 dues are now being accepted. You can pay at the next meeting or send dues to treasurer Louis Fujda at 810 E. 256 St., Euclid, OH 44132, or call 261-1678.

Our new Fed. Board members are Matt Zabukovec, Frances Kafery, Matt Kafez, Mary Blatnik, and John Habat. Gus Petelinkar will not be on board. Thanks, Gus, for the many good reports you have given.

To Antoinette McGrath - get well soon. We miss your civic reports. Get well to Ed Fujda who had surgery and John Jackson who is ill.

Our sincere condolences to the family of Isadore Kocin who passed away.

Thanks to our musicians who entertain, Justine Skok, Millie Budman and Frank Demel.

Our Christmas dinner will be held on Wed., Dec. 8 at 12:30 p.m. The dinner is being prepared by Julia Zalar. and will be served on the 2nd floor of the Collinwood Slovenian Hall.

Our annual spring dinner-dance will be held on April 24.

Our first trip of the year will be to the Tangiers restaurant in Akron for the polka party on Jan. 30.

—Ann Stefancic

Welcome St. Nicholas

St. Vitus Slovenian Language School will host a welcoming program in honor of St. Nicholas on Sunday, Dec. 5 at 3 p.m. in the school hall. Everyone is welcome to come.

Donates \$50

A big thank you to the Stajerski Club of Cleveland who donated \$50.00 to the Ameriška Domovina.

U.S. Presidents

ANDREW JOHNSON

Andrew Johnson was the 17th President (1865-1869) succeeding Abraham Lincoln. He was a Southerner who remained loyal to the Union in the Civil War. He belonged not to the slave-owning aristocracy but to the working class, being a tailor by trade.

Andrew Johnson was the only president ever impeached; that is he was formally charged by the House of Representatives with wrong-doing in office. By the narrowest margin possible, one vote in the Senate, he escaped being convicted and removed from the presidency.

Johnson opposed Congress' desire to punish the rebel states after the Civil War, but lacked Lincoln's tact and insight. Congress drew up a plan of its own.

Johnson's secretary of state, William H. Seward, negotiated the purchase of Alaska from Russia for \$7,200,000. Not being liked by any political party, Johnson left office after fulfilling Lincoln's unexpired term. Tennesseans elected him to the Senate in 1875 where he received a standing ovation when he entered the chamber to claim his seat. However, he died a few months later of paralysis and was buried in Greenville, Tenn.

This Historical Series is sponsored by..... AMERICAN MUTUAL LIFE ASSOCIATION

The American Mutual Life Association, A. M. L. A., invites you and your family to become members of our fraternal society that provides benefits and continuously promotes fraternalism and the perpetuation of our common bonds of heritage and culture.

A.M.L.A. has a number of fraternal insurance plans to suit your needs with attractive rates and an Annuity Rider to provide you with tax-sheltered living benefits for the future.

The A.M.L.A. Youth Christmas Party will be held on Sunday, December 12 from 10:30 a.m. until 3 p.m. at the Slovenian National Home, 6409 St. Clair Avenue.

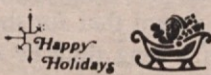
Remember, that's A.M.L.A. for your insurance needs and fraternal pleasures.

ORGANIZED NOVEMBER 13, 1918 AS THE SLOVENSKA DOBRODELNA ZVEZA A LEGAL RESERVE FRATERNAL BENEFIT SOCIETY INCORPORATED MARCH 13, 1914

19424 So. Waterloo Road, Cleveland, OH 44119
Phone: 1-216-531-1900 — Fax: 1-216-531-8123

 "The more than one company agency"

All forms of Insurance:
Auto • Home • Life • Business
Call for Free Consultation

Merry Christmas To All...

ANTHONY
Insurance Agency

Monday - Friday 8:30 to 5 p.m. — Sat. 8:30 to noon
508 E. 185 St., Cleveland — 531-5555

Vesele Božične Praznike

in zdravja polno Novo Leto želi

**The Ohio Pain, Stress,
and Cancer Treatment
Center**

IVAN G. PODOBNIKAR, M.D.,
Ustanovitelj in Zdravniški Direktor
1460 W. LANE AVENUE
COLUMBUS, OHIO 43221
(614) 488-5971

"SLOVENIA" RADIO
SATURDAYS — 9 A.M. TO 10 A.M.
Northeast Ohio and Western Pennsylvania!

"WE BRING
YOUR HERITAGE
HOME"

WKTX
AM 830

PAUL M. LAVRISHA

GREAT LOCATION TO LIVE

GATEWAY TOWN HOUSES

— Euclid, Ohio —

2 & 3 Bedrooms. All Appliances. Central Air. Security, Great Rates. Call

531-3386

Rent now and thru Jan. 31, 1994 and get one month's rent free. — Come in and see Jerry or Nancy for details.

Nice and Clean. Not Far From I-90. — No Pets.

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

A Button Box Breakfast

Well, you've read all about Albie's. Now is your chance to experience it.

Maitre D' Al Somrack has scheduled a breakfast bash for Saturday morning, December 11 only. From 9 a.m. to 12 noon there will be fun, food, and music.

When I kiddingly suggested providing breakfast in bed, Al looked thunderstruck. He mumbled incredulously something about logistic problems. Not being happily married, I wouldn't know anything about the much vaunted pleasures of marital bliss, like a Hollywood breakfast in bed.

But perhaps the next best thing? How about being serenaded at breakfast. Never happened before? Here is your chance. Al is providing us with the Button Box Buddies to entertain us while we breakfast.

There will be three traditional choices to satisfy even the hungriest guest: 2 eggs any style, potatoes, bacon, sausage, or ham, toast, and beverage. or 3 pancakes, bacon, sausage, or ham, with

maple syrup, and beverage. Or French toast or Belgian waffle (with strawberries!), bacon, sausage, or ham, with maple syrup, and beverage.

Love of Slovenian accordion music is not a requirement. Every friend of Slovenians is welcome and invited to the Button Box Breakfast Bash. So bring your friends. You will be able to talk about this event even to your grandchildren.

For five bucks you can't go wrong. Better get your tickets in advance.

And Albie's Place is hard to find. It is in the southwest corner of the Euclid Medical Complex, E. 260th and Euclid Ave. If you get lost, call 289-0836 for a personal guided direction.

Rudy and I are going. See you there.

—Joseph Zelle

Donates \$100!

Belokranjski Klub of Euclid donated \$100.00 to the Ameriška Domovina. Thank you very much for your very generous donation!

St. Vitus Centennial Plates are perfect gift

For 100 years St. Vitus parish has served the spiritual, educational, cultural, and social needs of thousands of persons and families.

In recognition of the Centennial year, a permanent reminder of this important occasion is available to the public at large.

This reminder is the St. Vitus Centennial Plate. The parish has ordered a special plate with 24-karat gold edging centered with the famous portrait of St. Vitus Church.

Approximately only 100 such plates are still available. The cost of the plate is only \$30.00.

The colorful portrait of the church serves as a dignified heirloom for this 100th anniversary of St. Vitus parish.

As the holiday season draws nearer to us the St. Vitus Centennial Plate will make a

beautiful and thoughtful Christmas gift. As an added benefit, the place is available in an enclosed box. This enables shipment of this plate anywhere in the world.

For those interested in the St. Vitus Centennial Plate please contact St. Vitus Rectory at (216) 361-1444. Or you may inquire in writing to: St. Vitus Church, 6019 Glass Avenue, Cleveland, OH 44103, Centennial Plate.

Wishing everyone a thankful and blessed holiday season.

St. Mary Slovenian School Program

The St. Mary Slovenian School will present a St. Nicholas program in the school auditorium on Saturday, December 4 at 6 p.m.

Coming Events

Friday, Dec. 3

St. Nicholas celebration with Bishop A. Edward Pevec at Borromeo Seminary, 28700 Euclid Avenue in Wickliffe at 7 p.m. — Everyone invited!

Saturday, Dec. 4

St. Mary's (Collinwood) Slovenian School St. Nicholas program at 6 p.m. in the auditorium. Everyone welcome!

Sunday, Dec. 5

St. Vitus Slovenian Language School hosts a welcoming program in honor of St. Nicholas at 3 p.m. in the school hall. Everyone is welcome!

Saturday, Dec. 4

Marjana Lipovsek Concert at Roosevelt University, Chicago, at Rudolph Ganz Memorial Hall, 2:30 p.m. a benefit for Slovenian Cultural Center in Lemont, Ill.

Sunday, Dec. 5

Marie Pivik's Mini-Children Concert at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St. Johnny Vadnal Band from 4 to 8.

Sunday, December 5

St. Vitus Slovenian School presents annual Miklavž (St. Nicholas) program in the school auditorium at 3 p.m.

Sunday, Dec. 19

Children's Christmas Party for members of St. Lawrence No. 63, St. Joe 146 and St. Anne No. 150 KSKJ will be held at the Slovenian Home on E. 80th St. at 3 p.m.

Friday, Dec. 31

New Year's Eve Party at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland featuring Ralph Szubski. For reservations call Kathy - Rick at 941-3224.

Zelev Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

SALES - SERVICE
INSTALLATION
FURNACES
AIR CONDITIONERS
BOILERS
HUMIDIFIERS
AIR CLEANERS
SHEET METAL
REFRIGERATION

760 E. 200TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119

(216)692-2557

Whenever you have a problem with water tanks, air-conditioning, furnace, or want installation, call on well-known, trusted and reliable American Slovenians from Gorjanc.

RUDY'S
Quality Meats Inc.
31728 Vine St. Willowick
943-5490
Mon. - Thurs: 9-6; Fri.: 9-7; Sat: 9-7
FOR YOUR HOLIDAY FEAST
WE HAVE SMOKED & COOKED SLOVENIAN ZALUDIC

FRESH ALL NATURAL BARTH FARMS TURKEYS	\$1 ³⁵
FRESH HOMEMADE POLISH SAUSAGE	\$2 ³⁹
FAMOUS FOR FLAVOR DAISY FIELD HAMS SEMI BONELESS WHOLE OR HALVES BONELESS	
MADE TO ORDER PORK CROWN ROASTS	\$2 ⁹⁹
HOMEMADE FRESH ITALIAN SAUSAGE HOT OR MILD	\$2 ³⁹
OUR OWN HOMEMADE SLOVENIAN SMOKED SAUSAGE	\$3 ⁶⁹
HOMEMADE BLOOD • RICE • SAUSAGE	\$2 ⁶⁹
STRICTLY FRESH & NATURAL FARMERS PRIDE CHICKEN	
TENDER • ALWAYS GOOD	

Support the only independent Slovenian newspaper and make your friends happy all year long

A gift subscription to the American Home for all readers is only \$25.

Call 431-0628

And we'll send a card to the new subscriber telling them of your informative gift.

DJ'S Hairlines
Of 6128 Glass Ave.
431-2887
Has opened a 2nd Salon At
624 E. 222nd St.
261-6065

We excel at perms, haircuts, coloring & highlighting for the whole family.

We do: •Facial waxing • Ear piercing

Nail Technician Michelle McCall on staff
Manicures/Pedicures/Acrylics

***BRING THIS AD IN FOR 10% OFF SERVICES**

MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS
FOREIGN & DOMESTIC
STATE EMISSIONS INSPECTIONS

SUNOCO
DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

EUCLID SUNOCO SERVICE

EAST 200 SUNOCO
481-5822

470 E. 200 ST.
MON-FRI 8 AM-11 PM
SAT 7 AM-11 PM
SUN 9 AM-6 PM

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR
Joe Zigman, owner

Dinner, Party

Slovenian Women's Union Branch 50 Christmas dinner and party will be held at the Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Avenue on Sunday, Dec. 12. Dinner begins at 1 p.m. with our member Julie Zalar and her crew who will prepare the delicious meal.

There will be music, dancing and a sing-along. It will be a festive occasion for all members, and do bring a friend.

For tickets call Ann Tercek at 261-3615.

Donation

Enclosed is a check for \$10.00 for the paper, which we look forward to receiving. God's blessings on you both!

Ed and Julie Harbie
Seven Hills, Ohio

Winners

The following persons were winners at the St. Mary's (Collinwood) Thanksgiving Festival held Sunday, Nov. 21:

\$750: M/M Joseph Volcjak; \$250 - Sophie Matuch; \$100 - Mike Kozel; \$75 - Vic Stepec; \$50 to each of the following: Bruno Durigon, Peter Lavrish, Kaitlyn Nero, Tony Susan, Frances Supanick, John and Dorothy Tominc, Chris Anteriori, John and Dorothy Tominc; \$25 each to: Josephine Merhar, J. Snajdar, Joe Penko.

Other gifts were received by Alex Porach, Katherine Jereb, J. and Ann Manill, Caroline Mihelich, Maria Korosec, J. Taricska, Virginia Trepal and Zora Kocin.

Hope, like faith, is nothing if it is not courageous; it is nothing if it is not ridiculous.

—Thornton Wilder

Christmas party

The annual Christmas party for Slovenian Women's Union Branch 10 was held November 17 at the Slovenian Hall on Holmes Ave. at 1 p.m. There were 38 members and guests present.

The cook for the occasion was Milka Krulc. Father Kumse was unable to attend, and he was missed by all.

After the dinner a raffle was held.

There will be no meeting in December, but our first meeting in 1994 will be on January 26th at 1 p.m. Dues will be collected.

Our best wishes to all our members for the Holidays -happy and healthy New Year 1994. Happy birthday to our president Steffie Segulin.

A.S.—S.S.

Hope deceives more men than cunning does.

LOOKING FOR TONY CARUSO?

WE FOUND HIM AT HIS

TONY'S OLD WORLD PLAZA BARBER SHOP

664 E. 185th

HAIRCUTS \$3.00

MON.-FRI.

7:30AM-5:30PM

SAT.

7:30AM-5:00PM

531-6517

"If man could have half his wishes, he would double his troubles."

—Benjamin Franklin

If you keep your mouth shut, you will never have to put your foot in it.

—Austin O'Malley

Check out this coupon!

Get \$10.00 and FREE Checking at:

798 E. 185 Street

Cleveland, OH 44119

529-3059

If the lines are getting too long and the answers to your service questions are too short, consider a better alternative, Home Federal. We're a sound, community bank that's big on service. And we have an 82-year history of friendly, warm banking service to prove it. We want you as a customer so much that we will give you \$10.00, your first order of checks, plus free Checking! Just bring this coupon to Home Federal and establish a banking relationship that you can enjoy for years to come.

CLIP COUPON

Clip this coupon & bring it...HOME.

Bring this coupon to Home and receive your \$10.00 bonus to establish a banking relationship that you will enjoy for years to come.

Expires 6/30/93

FDIC Insured

MANOS & LoCONTI CO., L.P.A.

ATTORNEYS at LAW

Professional & Competent
Legal Services at Reasonable Rates

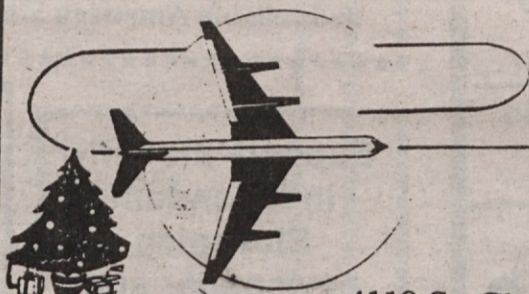
JOHN M. MANOS, ESQ.
DENNIS N. LoCONTI, ESQ.

Personal Injury • Malpractice
Divorce & Family Law • Wills
Criminal Defense • DUI
Discrimination • Products Liability
Business & Consumer Law

34950 Chardon Rd. Suite 206 • Willoughby Hills OH 44094

975-9700

WE ARE EXPERIENCED TRIAL LAWYERS

4118 St. Clair Ave.
If your intentions are to visit or maybe
bring your loved ones to the U.S.A. on a visit,
please contact us.

We Are American - Slovenian Travel Agency

Slovenia MIHELIN TRAVEL BUREAU

"For All Your Travel Needs"

Cleveland, Ohio 44103

Phone (216) 431-5710

Frank in Christina Mihelin
— owners

Gateway GM Manor

Apartments

Located just off E. 200th Street and I-90 in Euclid, Ohio, Gateway Manor Apartments has ready access to major freeways, shopping malls and recreational facilities

An apartment you can call home... with an independent life style and service

Vesele božične praznike
in srečno novo leto!

Take a Closer Look at

Euclid's Finest Senior Residence

- Scheduled Transportation
- All Electric Kitchens
- Walk In Closet
- Full Carpeting
- Housekeeping
- 24 Hour Security
- Activity Room with Bacci/Balinca Court and Swim SPA/JACUZZI

For Information call

Florence Ross, Manager — or
Nancy Ramey, Asst. Mgr.

4 Gateway Drive
Euclid, Ohio 44119

(216) 383-1459

Happy Holidays

Happy Holidays

VESTI IZ SLOVENIJE

Stranke vladne koalicije iščejo pot do bolj usklajenih stališč do zakonskih predlogov — Vsak poslanec ima po ustavi pravico do samostojne odločitve o vsakem predlogu

Pretekli teden so se stranke, ki sodelujejo v vladni koaliciji, ubadale s poskusom do polnitve pogodbe, po kateri je bila koalicija po lanskim decembrskih splošnih volitvah ustanovljena. Gre za Liberalno demokratsko stranko (LDS), Slovenske krščanske demokrate (SKD), Social demokratsko stranko Slovenije (SDSS) in Združeno listo socialnih demokratov (ZLSD), kar je trenutno ime za nekdanjo komunistično partijo. Namen predlaganega dopolnila osnovni koalicijski pogodbi ima namen dopuščati, da se koalicijske stranke usklajujejo glede skupnega stališča do posameznih zakonskih osnutkov, preden gredo le-ti v parlamentarno proceduro.

O vsem tem je pisal Igor Kršinar v *Slovincu* pretekli petek: »V predlaganem besedilu dopolnitve namreč piše, da se bodo o posameznih dopolnilih k predlaganim zakonom stranke pogovorile pred parlamentarno proceduro in jih skušale uskladiti. Zato bo ustanovljena tudi posebna koordinacijska skupina, v kateri bodo enakopravno zastopane vse vladne stranke. Težko pa je verjeti, da se bodo stranke vladajoče koalicije pred parlamentarno proceduro uskladile tudi pri zakonih, o katerih imajo popolnoma drugačna stališča. V tem primeru bo takšna stranka pri glasovanju v državnem zboru prelomila zvestobo koalicijskim partnerjem.«

Zaradi različnih političnih nazorih oz. opredelitvah do pomembnih družbenopolitičnih vprašanj v koaliciji sodelujočih strank je stalnica ugibanje o trdnosti sedanje koalicije. O tem komentira Kršinar takole: »Dopolnitev koalicijske pogodbe naj bi torej po eni strani pomenila poskus discipliniranja vladnih strank, ne pa tudi poslancev, ki imajo po ustavi pravico do samostojne odločitve. Po drugi strani pa naj bi koalicija kot celota imela opravičilo za iskanje boljšega partnerja, če bi neka vladna stranka (večkrat) glasovala proti interesom vladne koalicije. Največ možnosti za nadomestitev neugodnega partnerja naj bi imela demokratsko-ekosocialna politična združba, ki bi lahko nadomestila tako Združeno listo kot krščanske in socialne demokrate. Za zdaj kaže, da je v svojih stališčih bolj izstopajoča ZLSD. Povezovanje tako imenovanih sredinskih strank bi z njihovim vstopom v vladno doseglo vrhunec.«

Dnevnik *Slovenec* je pa tudi komentiral o sedanjih koaliciji kot sestavi strank, ki bi v bolj normalnih razmerah nikakor ne sodelovale (SKD in ZLSD na primer, morda celo SKD in LDS, ki jih mnogi v Sloveniji še vedno imenujejo »komsomolce«). Bodočnost koalicije naj bi torej bila v tem, ali bo predsedniku vlade in LDS Janezu Drnovšku uspelo držati red znotraj poslanske skupine LDS. Če bi mu ne uspelo, nadaljuje *Slovenec*, bi se po vsej verjetnosti obnovile stare, znane strankarske povezave. Dnevnik *Republika* je pa izrazil mnenje, da je namen dopolnila osnovni koalicijski pogodbi ta, da bodo utesnjene radikalnejše struje v nekaterih vladnih strankah.

Slovenski parlament odobril strožje pogoje za pridobitev slovenskega državljanstva — Status sedanjih državljanov se ni spremenil

Poprejšnji torek je državni zbor sprejel novelo zakona o državljanstvu. Namen zakona je poostri pogoje za tiste, ki želijo postati državljani Slovenije v bodoče, kar pomeni, da tisti, ki državljanstvo že imajo, niso v njih statusu nič okrnjeni. Kljub strožjim pogojem so mnogi bolj desno oz. konservativno usmerjeni poslanci z dopolnilom zakonu o državljanstvu silno nezadovoljni, to zato, ker tudi dopolnilo ne onemogoča nadaljnega priseljevanja tujcev v Slovenijo.

Dejstvo pač je, poroča *Slovenec*, da spremembe v zakonu niso bistvenega značaja: »Pogoje za pridobitev državljanstva po redni naturalizaciji je določil že prejšnji zakon: prosilec pridobitve državljanstva mora biti polnoleten, predložiti mora izpis iz državljanske knjige matične države, v Sloveniji mora živeti 10 let, od tega zadnjih pet let nepretrgano, imeti mora zagotovljeno stanovanje in trajen vir preživljanja, ki omogoča materialno in socialno varnost, znati mora slovenski jezik tako, da se lahko sporazumeva z okoljem, da ni bil nikoli obsojen na zaporno kazen, daljšo od enega leta (če je kazen odslužil, ta pogoj izpolnjuje), da mu ni bila izrečena prepoved bivanja v Sloveniji ter da dodelitev slovenskega državljanstva ne predstavlja nevarnosti za javni red, varnost ali obrambo države.«

Poročilo se nadaljuje: »Zato pa je novele poostri pogoje za pridobitev državljanstva s poroko s slovenskim državljanom. Tega lahko pridobijo le osebe, ki so najmanj dve leti poročene s slovenskim državljanom po rodu, če živijo v Sloveniji najmanj eno leto in izpolnjujejo druge zakonske pogoje.«

Kot rečeno, to velja le za nove prosilce.

Iz Clevelanda in okolice

Srečanje s škofom Pevcem—

Jutri zvečer, 3. dec., bo v prostorih Borromea na 28700 Euclid Ave. tradicionalno srečanje s škofom Pevcem, ki ga prireja Slovensko ameriški kulturni svet. Pričetek ob 7. v kapeli, škof Pevce bo maševal, pel bo zbor Glasbena Matica, nato bo še sprejem v Rappe centru. Javnost vabljen, vstopnine seveda ni.

Slovenski šoli vabita—

Slovenska šola pri fari Marije Vnebovzete ima miklavževanje to soboto zvečer ob 6. uri, v šolski dvorani. Slovenska šola pri Sv. Vidu pa ima miklavževanje to nedeljo pop. ob 3. uri, v šolskem avditoriju. Lepo ste vabljeni na eno in drugo.

LILJA ima sestanek—

Dramatsko društvo Lilija ima članski sestanek v ponedeljek, 6. decembra, ob 8. uri zv. v Slov. domu na Holmes Avenue.

Skupno sv. obhajilo—

Oltarno društvo fare sv. Vida ima skupno sv. obhajilo to nedeljo pri 8. sv. maši. Popoldan ob 1h bo sestanek, volitve in božičnica, v Slovenski sobi. Članice lepo vabljene, da se udeležijo, naprošene pa so tudi za pecivo. Pridite!

Božičnica—

Podružnica št. 50 SZZ ima obed in božičnico in sicer v nedeljo, 12. decembra, ob 1. uri pop. v Slov. domu na Holmes Ave. Za vstopnice in več informacije, pokličite Ann Tercek na 261-3615.

V tiskovni sklad—

Mary Ster, Willowick, O., je poklonila \$50 v naš tiskovni sklad. Iskrena hvala!

Novi grobovi

Antonia Nemec

Umrla je Antonia Nemec, rojena Skebe, vdova po Louisu, mati Aloysisusa in že pok. Rose, 9-krat stara mati, 7-krat prastara mati, sestra Angele Konte, vsi drugi bratje in sestre so že pok. Pogreb bo iz Grdina-Faulhaber zavoda na Lake Shore Blvd. jutri, v petek, dop. ob 9., v cerkev sv. Kristine ob 9.30, od tam na Vernih duš pokopališče. Ure kropjenja bodo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Ivana (Jennie) Lunder

Umrla je 88 let stara Ivana (Jennie) Lunder, rojena Tomazin, vdova po Adolfu, mati Mary Anne in Adolfa (pok.), sestra Angele Zakrajšek (Slov.) in že pok. Damjana, teta, članica ADZ št. 16, SZZ št. 25 in Oltarnega društva pri Sv. Vidu. Pogreb je bil 26. decembra iz Zak zavoda na 6016 St. Clair Ave. s sv. mašo v cer-

(dalje na str. 10)

Izjemen koncert—

Rocky River Chamber Music Society nas je obvestil, da bo v ponedeljek, 6. decembra, ob 8.15 zvečer v cerkvi West Shore Unitarian na 20401 Hilliard Rd. v Rocky Riverju sponzoriral koncert slovenskega čelista Cirila Škerjanca. Prof. Škerjanec je profesor na Glasbeni akademiji v Ljubljani, v 70ih letih je za svoje dosežke prejel Prešernovo nagrado, od 1961 do 1977 je bil prvi čelist essenske simfonije v Nemčiji, štirikrat je koncertiral po ZDA skupaj s Slovensko filharmonijo in še in še bi lahko omenili. Na koncertu bo ob spremljavi klaviristke Michiko Otaki podal Beethovno-vo sonato št. 2 v g-molu ter še sonato št. 5 v d-duru, nato sonato Samuela Barberja in še skladbo Chopina. Vstopnine za ta izjemen koncert ni, cerkev boste našli, če boste uporabili Hilliard Rd. izhod od avtoceste in nato šli proti zahodu na Hilliard do 20401 Hilliard v Rocky Riverju. Zelo primerno bi bilo, ob siceršnjem kulturnem užitku, da bi se koncerta udeležilo čimveč rojakov in rojakin.

Izredna podpora—

Belokranjski klub je daroval ob božični sezoni \$100 v podporo našemu listu. Najlepša hvala za naklonjenost!

Sprememba—

Novoizvoljeni clevelandski župan Michael White namerava temeljito reorganizirati mestno upravo. S tem v zvezi načrtuje spremembe v mestni policiji, prva teh sprememb je pa, da je obvestil policijskega načelnika zadnjih štirih let Edwarda P. Kovacica, da bo zamenjan. Škof Kovacic, ki je želel ostati na tem mestu, bo služil do imenovanja njegovega naslednika. Današnji *Plain Dealer* objavlja zelo pohvalen uvodniški članek o g. Kovačiču. Njegov oče John je bil pred leti član mestnega sveta.

Zopet najboljša—

Stenografinja Suzanne Vadnal je letos že drugič zmagala v tekmovanju za najhitrejšo in najbolj točno stenografinjo v državi Ohio. Sodelovali so tisti, ki so zaposleni na sodiščih. Gdč. Vadnal je v eni minuti napisala 280 besed, te s 95-odstotno točnostjo. Njen oče je znan polka glasbenik Richie Vadnal, njen brat Richard, odvetnik po poklicu, pa je bil pretekli mesec izvoljen za člana mestnega sveta v Euclidu.

Krofi—

Oltarno društvo fare sv. Vida bo imelo prodajo krofov v soboto, 11. decembra, po 8. uri zj., kot običajno v družabni sobi. Pridite in kupite!

Teološki tečaj: nabito polna dvorana prvi večer

Dne 15. novembra je bilo srečanje v prostorih Teološke fakultete v Ljubljani, na katerem so sodelovali trije znani novinarji. O tem srečanju je bil za *New York Times* poročal David Binder, tekst njegovega poročila je bil pa je bil ponatisnjen v tem listu pretekli teden. Dvorana je bila polno zasedena, baje je prišlo več kot 400 ljudi, kar posnetek potrjuje.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 216/431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 47 Thursday, December 2, 1993

ALOJZ REBULA

Smrt kot aperitiv

Smrt je, kot je znano vsakemu kulturnemu ozaveščenemu človeku, tista jeklena stena, ob kateri se nemočno razbijajo vse sodobne filozofije, ki odklanjajo Boga.

Odklanjati Boga pomeni namreč obstati pred smrtjo v njeni nedoumljivi grozoti.

Zakaj smrt je grozota, pa naj se zdi še tako kozmološko, se pravi glede pretakanja materije, »naravna«.

Vse, kar je živega, začenši od same rastline, beži pred uničenjem. Kaj šele človek, v katerega je vsejano seme nesmrtnosti!

Strah pred smrtjo ni odvzet niti kristjanu, vsaj povprečnemu ne, ki mu naj bi bila smrt prestop v bolj živo, bolj srečno in neminljivo življenje (kjer bo »milijardkrat bolj živ kot sedaj«, bi rekel Maritain). Tudi med krščanskimi svetniki niso vsi Frančiški, ki jim je smrt »sestra«: marsikateri med njimi se je smrti bal.

Skratka, zanikati grozotnost smrti je toliko kot izstopati iz normalnosti človeškega čustvovanja in mišljenja. Posebno za človeško srce smrt ne bo nikdar nekaj »normalnega«, ampak nekaj globinsko skreganega s smislom, ki je v stvarih. Odkod ta splošnočloveški občutek »skreganosti«, to je kristjanu, ki ve za izvirni greh, jasno.

Nesmiselnost smrti seveda čuti — in kako jo čuti! — tudi moderni ateizem. Kakšno držo zavzema do pojava, ki mu pomeni štrbunk v nič?

»Normalnost« smrti si komaj upa zagovarjati. Še najrajši se dela, ko da smrti ni: da jo ignorira. Eksemplaričen je zgled Karla Marxa, tega očeta ateističnega veka, ki med tisoči stranmi, ki jih je napisal, posveča smrti tri — 3! — vrstice.

Ali more vplivati smrt na koga spodbujevalno?

Spodbujevalno bi vsekakor morala vplivati na verujočega človeka, saj bi ga morala opozarjati na dragocenost časa, ki mu je dan, da žanje za večno žitnico.

Kaj pa, če gre za človeka, ki v posmrtnost ne verjame in mu je smrt konec vsega? Ostane mu samo eno: kako se rešiti groze pred smrtjo? Kakšne patetične poskuse nam ponuja kulturna zgodovina, od Rimljana Lukrecija v 1. stoletju pred Kristusom tja do Francoza Camusa v našem 20. stoletju!

Grozo smrti sta namreč oba priznala.

Toda glej, v slovenskem tisku sem naletel na članek filozofa, kajpada nekristjana, ki mu smrt ne samo da ni v grozo, ampak si ob njej skoraj spodbudno mane roke: smrt mu je spodbuda za čim polnejše življenje.

Lej, kakšno cvetje raste pod Triglavom, sem si rekel, ko sem prebral tisto spodbudnost. Vidik Niča, pred katerim se brani vse človeško čustvovanje in mišljenje od poganke antike sem, je temu zanimivemu Slovincu tako rekoč aperitiv, da čim bolje živi in piše?

Kaj reči k taki srečni drži? Da o okusih ni kaj razpravljati — De gustibus non disputandum?

Ali pa smo tukaj pri početju, ki bi ga imenoval miselni estetizem? Z drugo besedo igračkanje, kakršnega je bilo v povojnem slovenskem filozofiranju na pretek? Dovolj je pomisliti, pri naših filozofih, na ono nonšalantno preskakova-

Miklavževo pismo slovenskim otrokom:

Draga mladina!

Kajne, kako se obračajo listi na koledarju! Zopet je mesec december tu. Vaša pisma in vabila me vsako leto začno opominjati, da se približuje čas, ko se bo treba vabilu odzvati, porotati na zemljo in obiskati pridne otroke.

Tudi letos so mi angelci prinesli precej pisem. Ko jih prebiram, vidim, da ste pridni in da ste se že veliko naučili. Ker imate bistre glave, boste kmalu veliki učenjaki. Posebej pa bi rad vse vas, ki hodite v slovensko šolo, še bolj navdušil, za vašo lepo slovensko govorico. Učite se slovensko! Prosite mamice in očete, da naj včasih z vami slovensko govorijo. To bo podlaga, da boste v slovenski šoli lepše napredovali. Vesel sem bil vseh slovenskih pisemc in vabil, ker vem, da je tako pisanje povezano z velikim trudom.

Letos pridem v Cleveland 5. decembra. Obiskal bom otroke slovenskih šol in vso mladino, ki se bo tem pridružila, ko se bom ob treh popoldne ustavil v šolski dvorani pri Sv. Vidu. Z besedo »mladina« mislim prav na vse navzoče; mamice, očke, stare mame, stare očete, tete in strice, saj na ta dan ob pogledu na malčke, po srcu postanemo vsi otroci.

Naj pripomnim, da se angelci že vsi veselijo pripravljajo. Vsa darila so že zavili. Sveti Peter pa pravi, da je z daljnogledom skozi lino pogledal 'tja doli' in ugotovil, da so tudi parkeljni že pripravljeni za spremstvo. Pravi, da imajo hudobci precej prijateljev na zemlji. Upam, da med vami ne bodo nikdar našli prijateljev. Vi vsi molite. Tako delajte tudi v bodoče. Pred dobrimi otroci hudobec beži, čeprav se korajžnega kaže.

Predno zaključim tole pismo, naj se še vašim staršem zahvalim za povabilo. Moja zahvala gre tudi do vseh tistih pri slovenski šoli, ki se trudijo, da je miklavžev dan, ta otroški praznik vedno lepo pripravljen. Na svidenje!

Sveti Miklavž

Pri Sv. Cirilu spet uspešna nedelja

NEW YORK, NY - Čeprav smo v dobi visoke civilizacije in vsestranskega napredka, so še ljudje, ki dajo nekaj na magične številke. Ena od teh je tudi število: t r i. Celo narodni rek imamo: Vse stvari so dobre tri. Sam ne vem kako da mi je to padlo na misel, ko začeljam spet pisati svetocirilski kroniški zapis o dogajanju pri sv. Cirilu na Osmi, na tretjo novembrsko nedeljo.

In na to nedeljo se je v naši njujorški slovenski srenji pri sv. Cirilu dogodilo tako, da lahko pišem: naša cerkva je bila kar lepo posedena, dvorana pod njo pa polna do svoje zmogljivosti. Tokrat smo morali postaviti še izredno mizo izven dveh miznih vrst, da so se vsi naši prišleki posedli.

Med nas je po rodbinski tradiciji prišel Ručigaj, Kovač, Rupnikov klan. Po Rupnikovi črti gre že v četrty rod. To je edinstveni primer zvestobe sv. Cirilu v naši srenji. Ta pa se nam od leta do leta številčno manjša ravno zaradi posledice upadanja zvestobi tej cerkvi. Tudi v Ručigaj-Rupnikovem rodu ne govore več vsi slovensko, ampak tista spominska navezava, ob priliki spominskih maš, na svoje slovenske starše jih veže na cerkvico, v kateri so bili starši poročeni in večina njih otrok krščenih.

Rekel bi, da lahko dva zakramenta, podeljeni v tej cer-

kvi, in odmev slovenske materine besede je pri njih trdna povezava s slovenstvom na Njujorškem. Njegovo središče pa je zdaj izključno ta lepa, majhna cerkva v zgodovinskem delu mesta New Yorka.

In na to nedeljo ni bilo lepo samo v naši cerkvi, ampak tudi v vsem ozračju nad našim mestom. Zares lepa jesenska nedelja je bila.

Teden dni pred njo, ki je bil tu svetovno poznan maratonski tek, je bil nedeljski dan »indijanskega poletja«, kot pravimo nekaterim vročim jesenskim dnevom. Tega maratonskega teka se je letos udeležilo 24 Slovencev iz Slovenije. Med njimi je bila seveda tudi Kazimira Lužnik, sestra naše delovne faranke dr. Dominike Langove. Kazimira je bila prva Slovenka, ki se je pred štiri leti udeležila tega teka. Ona tudi zmerom pride med nas. Celo pri dveh prosvetnih urah je sodelovala. Letos tega ni mogla.

Od vseh tekmovalcev sta v našo cerkvico na nedeljo pred tekom prišla samo dva, doma z Brežic. Vprav zadnji slovenski prišleki v naše mesto niso kot tisti, ki so prihajali s prvim, drugim in tretjim valom slovenskega priseljevanja. Izjemi med temi sta družina Toneta Branča in Idričan France Zajc.

Program za letošnjo novem-

nje s konja na konja, s starega Marxa na mladega, na Sartra, Heideggerja, Lacana...

No, če gre za problem smrti, kristjan nima kaj preskakovati. Ve, da je v človeško usodnost ni vnesel Stvarnik, ampak človekov upor. Tudi si smrti noče sladkati z raznimi minljivimi triki. Njegov Učenik se je ob prijateljevem grobu zjokal: smrt je torej bila nekaj strašnega celo Njemu. Toda ali ni prav tisti dan rekel tudi: »Jaz sem vstajenje in življenje«?

Kristjan v svojem realizmu prav tako zavrača zvijače modernega ateizma, ki hoče napraviti iz smrti aperitiv, kakor zavrača njegov Nič: Kristus mu je obljuba neke »milijardne« prihodnosti...

Družina, 28. nov. 1993

Sveti Miklavž pri sv. Štefanu v Chicagu

Sv. Miklavž tudi letos prihaja iz nebeškega raja in slovenska družina pri fari sv. Štefana v Chicagu mu na stečaj odpira vrata v cerkveno dvorano, kjer ga bodo na svetnikovo nedeljo, 5. decembra, po deseti slovenski maši pričakali in s pesmijo in misijonskim prizorčkom pozdravili učenci slovenske šole.

Še pred prihodom sv. Miklavža bodo starši in člani misijonskega krožka postregli s »pot luck« kosilom, katerega izkupiček je namenjen v podporo fari in v pomoč slovenskim misijonarjem.

Lepo povabimo na ta vsakoletni praznik k sodelovanju vse slovenske rojake, da bo naš dobri sveti Nikolaj mogel obdarovati ne samo naše malčke, ampak tudi uboge pogančke, ki so njegove radodarnosti in dobrote še najbolj potrebni.

Jože Rus

Žal, ta dopis je bil dostavljen potem, ko smo izdali A.D. pretekli teden. Tisti, ki želijo časovno vezane dopise objavljati, so naprošeni, da jih pravočasno dostavljajo.

brsko prosvetno uro nam je dala pomisel na ameriški narodni praznik: Thanksgiving Day. Kot že povedano, v polno zasedani dvorani je vodnik ur dr. Silvo Lango stopil pred mikrofon in nas pozdravil ter s primerno besedo sprožil program v razvoj.

Zahvalni dan je ene vrste tradicija, kot je nastop Šolarjevih deklet, pianistinj na naših prosvetnih urah. Vendar tokrat je nastopila samo Elizabeth. S kratko klavirsko skladbo je odprla vrata našemu programu. Za njo je Judita Prelogova z uvodno mislijo nas uvedla v ves smisel našega tokratnega srečanja, v praznovanje Zahvalnega dneva praznika:

V novembru v Ameriki, to se pravi v Združenih državah, imamo državno narodni praznik Zahvalni dan. Prav je, vprav zaradi tega, da našo današnjo prosvetno uro posvetimo praznovanju tega dneva. Saj ga bomo, kajpada, čisto na drugačen način, čez štiri dni, proslavljali vsi v krogu svojih družin v svojih domovih. Spominjanja se tega dneva pa bodo deležni v našem mestu celo tisti, ki so brez doma in brez družin.

Nasplošno in zgodovinsko vzeto, zahvalni dan zasledimo že v davnini, v dobi, za katero pravimom, da je bila še poganška. Tako v Evropi, kot tudi tu, v Ameriki. Tedaj so ljudje še verovali v bogove, ki so bili nevidne sile v naravi sami. In čeprav so sami obdelovali zemljo in iz nje dobivali sadove za svoje preživetje, so vedeli, da je njih dobri bog tisti, ki jim to daje in obvaruje pred zle silami. V vseh kulturah zato zasledimo nekakšni zahvalni dan za prejete materialne dobrine življenja. In tu je tudi duhovni zarodek našega slav-

Dom duhovnosti v Stržišču

CLEVELAND, O. — Ta kratki članek naj bi bil namenjen le tistim, ki jih pogoste nabirke še niso spravile v slabo voljo in jim je preostanek v žepu še vedno namenjen da napravijo kakšno dobro in plemenito delo. V mislih imam Dom duhovnosti v Stržišču, ki ga že dolga leta vodi in upravlja poznani duhovnik č.g. Vinko Kobal. Ta Dom, ki je nudil duhovno obnovo mladini, se sedaj s požrtvovalnostjo zavednih Slovencev tudi sam obnavlja, da bo tudi v bodoče služil svojemu namenu. Poznamo je, da so se že v težkih letih toge diktature in nenehnega nadzorovanja v tem Domu vzgajali mladi skavtje, ki so danes postali vodilni politiki in usmerjajo tokove svojega delovanja k resnični demokratizaciji Slovenije. Te dni sem prejel kartico s sledečo vsebino:

Zahvaljujem se Vam za poslane darove. Dvakrat ste me presenetili s čekom prav v trenutku, ko sem bil z denarjem pri kraju in je bilo treba plačati delavcem. Mislim, da Vam mora Bog to Vašo dejavnost plačati z darovi, ki so trajni in duhovni. Sestra Tinka mi je takoj poslala ko je prejela od Vas. Drugih darov ni bilo. — Zdaj gredo glavna dela h kraju. Streho smo na novo pokrili. Še Vam bom obvestil o vsem kar delamo. Še enkrat se zahvalite vsem darovalcem. Vam bom vedno hvaležen.

Vinko Kobal

Tako, naj bo še enkrat podčrtan iskren »Boglonaj«. Ako bi želel še kdo kaj prispevati, lahko pošlje svoj dar spodaj podpisanim:

Štefan Durjava
241 E. 264 St.
Euclid, OH 44119

Lojze Bajc
963 E. 179 St.
Cleveland, OH 44119

Župnik William Tarman umrl

PARKERS PRAIRIE, Minn. — Opet smo šli — v četrtek, 18. novembra — k sv. Štefanu na ogreb enega njegovih sinov, pokojnega župnika Williama Tarmana. Bil je istih let kot g. Edwin Oman, ki smo ga tudi pokopali.

Rev. William Tarman je bil rojen 5. februarja 1910 pri sv. Štefanu, sin Franca in Gertrude (r. Schaubach). Imel je štiri sestre in dve sestrini. Ljudsko šolo je obiskoval pri sv. Štefanu, višjo šolo pa v St. Cloudu: Cathedral High School.

Že kot mlad fant je bil vesavdušen za knjige. Ker so bili tarši revni, da bi ga podpirali pri nadaljnjih študijah, je prišel za sprejem v papeški kolegij Josephinum v Worthingtonu, Ohio. Ustanova je bila namenjena predvsem revnim ameriškim študentom, ki so želeli postati duhovniki. V tukajšnji škofiji imamo še danes katoliški duhovnikov, ki so pridurali v Josephinum. Bil je prejet v zavod in 17. maja 1936 ga je apostolski delegat imenoval za mašnika.

Še preden je nastopil službo domači škofiji, je šel na pomoč za nekaj mesecev župniku Sheboygan, Wis. Le-ta je mlademu novomašniku dal za svetenje sledeči nasvet: »Če te kličejo k bolniku, končaj ravno delaš, pa boš pravosno prišel. Če te Nemci kličejo, pusti, kar delaš in pojdi, pa boš ravno prav prišel. Če te Slovenci kličejo, četudi vse pušiš in hitiš, pa boš prepozno prišel, bolnik bo že mrtev.«

Ko ga je škof poklical nazaj v St. Cloud, je služil kratek čas na farah v Perhamu, Morissu, pri sv. Avguštinu v St. Cloudu in pri sestrah v Little Fallsu.

Leta 1937 je bil imenovan za župnika v Morrill, kjer je ostal 1 let. Pod njegovim vodstvom so sezidali novo cerkev poljskih kamnov, ki so jih metje pobirali na njihovih živah. Iz teh časov je znana

FATHER TARMAN

dogodivščina, kako sta neke noči dva tujca vdrla v župnišče, zvezala g. Tarmana in ga okradla denarja, ki so ga pravkar zbrali s farnim bazarjem. Vsaj eden od njiju je bil katoličan. Ta pravi župniku, naj se ne boji, ker je on tudi katoličan. Tudi ga bara, če bo za to, kar dela, ekskomuniciran. Župnik mu odgovori, da ni gotov, svetuje mu pa, naj to omeni pri prihodnji spovedi...

To so bila leta, ko je rajni ljubljanski škof Rožman priložnostno obiskal naše begunce in tudi tukajšnje Slovence. Obiskal je tudi g. Tarmana, ki ga je z veseljem sprejel pred župniščem in se z njim pogovarjal. Čez čas pa vpraša škof: »Ali nas ne boste povabili v hišo, da se vsedemo?« G. Tarman ni bil negostoljuben, ampak ni imel gospodinje, je vedno sam živel in je imel svoje ljube knjige, časopise in revije razpostavljene po vseh stolih in po tleh in povsod, da je moral gost skrbno paziti, da je hodil po tleh in ne po knjigah in časopisih. Tako je g. Tarman svoje goste najraje odpravil še pred hišo s svojo iskreno prijaznostjo in dobroto...

Junija 1958 je bil prestavljen k cerkvi sv. Janeza Krstnika v Blufftonu, kjer je ostal 10 let. Tu je končal zidavo cerkve, kajti do njegovega časa so rabili za božjo službo le spodnji del zgradbe. Postavil je tudi hišo za sestre, ki so učile v

farni šoli. Farani so kmalu opazili, da je njihov župnik bolj počasen pri svojem delu. Ko je končno pripravil za župljane letno finančno poročilo, ga je neka faranka vprašala: ali je to poročilo za letos ali za lani?

Ker je toliko in vse sorte bral (imel je še izreden spomin), ni bil nikdar v zadregi, kaj bo pridigal. Ker je bila njegova glava polna novih uvidov in spoznanj, je vse to v nedeljo ljudem razlagal. Večkrat njegova pridiga ni imela zveze z nedeljskim branjem, in še hujše je bilo to, da se je zelo zavlekla. Ko so mu to o priložnosti oponesli, se je za prihodnje pridigo še bolj pripravil in pridiga je bila še daljša... Ko pa je toliko vedel, kako naj bo kratek?

Nedeljsko farno nabirko, tudi denar za sv. maše, je včasih skril, da ga roparji ne bi dobili. Potem pa je na to pozabil. Ko je zapustil faro in so ljudje čistili farovž za novega župnika, so tu in tam našli denar skrit na prav nemogočih krajih...

Od leta 1968 do 1974 je bil župnik pri sv. Janezu Krstniku v Swanvillu, potem pa od leta 1974 do 1982 v sosedni fari Sacred Heart v Urbanku, 10 milj od Parkers Prairieja.

Ni imel kuharice in si je sam kuhal. Imel je sladkorno bolezen. Tako je dal meso in druge reči v peč, se vsedel na stol in zaspal. Šele dim in smrad sta ga zbudila...

Bral je pozno v noč, potem pa v naslonjaču zaspal. Se je zgodilo, ko so zjutraj ljudje prišli k maši, je bil farovž slovesno razsvetljen, župnik pa je spal na stolu.

Ko je bil še v Urbanku, je v svoji počasnosti pozabil obnoviti letno vozno dovoljenje za avto. Moral bi se podvreči novemu izpitu, kar pa ni tvegalo. Torej je avto prodal.

Leta 1982 je šel v pokoj. Nekaj let je bil v Staples-u v farnem domu za stare, zadnja leta pa pri sestrah v St. Otto's negovališču v Little Fallsu, kjer je umrl 14. novembra 1993. V pokoju je seveda dobival škofovsko pokojnino, ne pa Social Security, ker nam je v 50ih letih škof Bartholome svetoval, naj se ne pridružimo. Mi drugi smo se vseeno pridružili, on pa ne.

Bil je dober duhovnik, vdan Cerkvi in papežu. Zvest svoji službi, vedno v črni obleki. Ni pil in ne kadil. Ni dajal pohujšanja. Vedno je bil doma. Bil je zaveden Slovenec. Dobro je slovensko govoril, čeprav ni hodil v slovenske šole in nikdar bil v Sloveniji, kajti je bil tu rojen.

Na pogrebu nas je bilo veliko duhovnikov, pa komaj kdo iz njegovih bivših fara. Čudno...

Naj počiva v miru.

Jože Vogrin

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Zborovanje Družbe za slovenske študije, od 28. do 30. decembra, v Torontu

NEW YORK, NY — Redno tradicionalno znanstveno srečanje Družbe za slovenske študije, — jubilejno, ob dvajseti obletnici delovanja Society for Slovene Studies (1973—1993) — bo letos del letne konvencije Ameriškega združenja učiteljev slovanskih in vzhodnoevropskih jezikov (American Association of Teachers of Slavic and East European Languages = AATSEEL), ki bo od 28. do 30. decembra v Torontu, Kanada. Program konvencije AATSEEL s sekcijami Družbe za slovenske študije bo potekal v Toronto Eaton Center hotelu, na 325 Bay Street, od torka, 28. decembra, do četrтка, 30. decembra 1993.

Družba za slovenske študije ima na programu tri srečanja: dve znanstveni sekciji in letni organizacijski-poslovni sestanek. Ena od sekcij, posvečena manjšim slovanskim književnostim v današnjem svetu, posebno in podrobnejše slovenski književnosti v našem času, je na sporedu v četrtek, 30. decembra, od 10.15 do 12.15. Glavni govornik te sekcije je profesor dr. France Bernik, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) v Ljubljani, in redni član Society for Slovene Studies. Akademik France Bernik bo govoril na temo: »National and Universal in Slovene Literature«. Njegovemu predavanju bo sledil program angleških prevodov iz moderne slovenske poezije. V tem delu programa bo profesor Michael Biggins (University of Kansas) predstavil izbor svojih prevodov iz poezije Tomaža Šalamuna, profesor Lena M. Lenček (Reed College) — izbor svojih prevodov iz poezije Joža Lovrenčiča, profesor Tom Ložar (Vanier College) pa izbor svojih prevodov iz poezije Edvarda Kocbeka.

V sekciji, posvečeni problemom sodobnega slovenskega jezikoslovja, ki bo prav tako v četrtek, 30. decembra, ob 1. do 3. pop., in ki jo vodi profesor Marc L. Greenburg (University of Kansas), bosta dve jezikoslovni predavanji: nastop profesorja Velemira Gjurina iz Ljubljane in predavanje profesorja Toma Priestlyja (University of Alberta). — Po kratkem premoru bo tej sekciji sledilo poročilo profesorice Irene Portis Winnerjeve (Massachusetts College of Arts) o njenem dolgoročnem raziskovanju podobnosti in kontinuitete etničnih sestavin v življenju vaške skupnosti v Žirovnici na Notranjskem v Sloveniji, in dvojnostnih sestavin v njih izseljenskih skupnostih v Ameriki, še posebno v Clevelandu, Ohio.

Letni organizacijski-poslovni sestanek Družbe za slovenske študije je na sporedu že v torek, 28. decembra; čas in kraj tega sestanka bosta naznanjena kasneje.

R.L.L.

Spomin na grahovske žrtve

France Balantič — 50 let po smrti

Tekst tega poročila je posredovalo Izseljensko društvo Slovenija v svetu preko faxes iz Ljubljane. Spominska proslava, o kateri je poročilo, je bilo preteklo nedeljo, 28. nov.

Grahovo, Cerknica — V nedeljo je Izseljensko društvo Slovenija v svetu z Novo slovensko zavezo in občino Cerknica priredilo spominsko proslavo ob 50. obletnici nasilne smrti slovenskega pesnika Franceta Balantiča (1943 — 1993) pod geslom: »...Goreti hočem, sebi, novim dnevom...«.

V Grahovem je slovesno sv. mašo bral pomožni škof Alojzij Uran, somaševali so duhovniki sosednjih župnij, Me PZ Cantemus iz Kamnika pa je pel pod vodstvom Janeza Klobčarja. Za uvod je domači župnik Metod Lampe poudaril dolgoletni molk o tistem usodnem dnevu, ko so grahovske žrtve zgorele. Potem se je zahvalil Bogu za dar življenja in za to, da lahko v svojo sredo sprejmemo vse tiste, ki so morali prežgodaj zapustiti ta svet.

Škof Uran se je spomnil na 36 mladih, ki so zaključili svojo pot v strašnem trpljenju v ognju. 36 plamenic, ki so vodile spreov do pokopališča, je škof Uran označil kot dokaz in znamenje, da njihova žrtev ni bila zaman, in da je razlog, da se je to zgodilo, samo izguba vere. Če človek izgubi povezanost z Bogom in pusti, da pre-

vlada človeška sebičnost, ustvarja pekel.

Po maši se je za 36 baklami kljub slabemu vremenu vil sprevod ljudi do pokopališča. Govoril je Anton Drobnič, ki je bil z žrtvami dan pred smrtjo, potem je zapel kamniški zbor Cantemus, člani Nove slovenske zaveze pa so položili venec na grob.

Ob 18. uri je Izseljensko društvo Slovenija v svetu v osnovni šoli v Cerknici pripravilo akademijo v spomin pesniku Francetu Balantiču. Navzoče je pozdravil cerkniški župan Janez Okoliš. Dejal je, da je pri velikem slovenskem pesniku šlo za dolgoletno zamlakanost in odrinjenost iz slovenske uradne poezije, poudaril, da bo treba še nekaj časa, da bo sprejet v slovensko zavest brez negativnega predznaka političnih okoliščin v literarnem smislu, in označil nedeljsko akademijo kot delno poravnano obveznosti do pesnika.

Pisatelj Vinko Beličič, nedeljski slavnostni govornik, je označil Balantičeve pesmi kot različne od drugih pesnikov, »takšne, kakršnih ne bi pričakovali od fanta dvajsetih let. To so pesmi o smrti, o minljivosti, o onostranskem miru, o harmoniji, o lepoti, pesmi žalosti, pesimizma, temnih slutenj, skoraj preroške napovedi tragičnega konca« in se nato

(dalje na str. 10)

Pogovor z Marjanom Podobnikom, predsednikom SLS

Poštenost kot politična kategorija

(NADALJEVANJE IN KONEC)

• Toda dejstvo je, da ni več pravega konsenza o tem, kaj je etično, moralno, kaj je pošteno. Seveda ne samo v Sloveniji.

Saj tu je temeljno vprašanje. Če pač ne vemo, kaj je poštenost, kaj je etika, morala, potem je vse dovoljeno, recimo to, da je nekdo vzel v podjetju denar, poslal delavce na cesto, ustanovil svoje podjetje, prenesel denar ali dobiček od svojega podjetja čez mejo. Ker mu zakoni tega izrecno ne preprečujejo. Tega nobena stabilna in demokratična država ne dopušča. Sedanja vlada je doslej to dopuščala. Zato sem rekel, da je nepoštena. Vedela pa je, da se te stvari dogajajo. Z neukrepanjem jih je dejansko sama spodbujala.

• Tu se postavlja vprašanje o delitvi oblasti: v mnogih primerih so institucije pod okriljem oblastnih sektorjev, od pravosodja naprej, nadstrankarska je recimo Služba družbenega knjigovodstva kot nadzorni organ, ki pa je pred leti delovala neuravnoteženo, npr. v primeru Elan — najprej je SDK izjavljala, da je v njem vse pravilno, potem da ni, nato pa obdolžila nekoga, ki v bistvu ni kriv. Ali vlada lahko vpliva oziroma posega v delovanje teh in podobnih pod- ali obsistemov, ki naj bi bili po svoji naravi avtonomni?

SDK ne more nikogar obdolžiti, lahko le ugotavlja in prijavlja. Vlada ima vse mehanizme, da stvari hitro ustavi in spremeni smer. Toda le, če obstaja volja.

Vzemimo pravosodje, ki ste ga omenili; zdaj sprejemamo zakonodajo v zvezi z njim. A zakaj šele zdaj, zakaj ne že pred letom dni? Toda ker ima v vladi mesto za pravosodje minister, ki je tako rekoč poklican, da brani sistem, ki mu je služil, ne moremo pričakovati, da bo šel spreminjat star pravosodni sistem. Če pa se zakonov ne spoštuje, je treba izvajati sankcije, za kar pa je neposredno odgovorna vlada

MALI OGLASI

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7028787. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona, Vinko Levstik

po svoji liniji, pravosodje pa po svoji.

In kar zadeva SDK — ta je samostojna ustanova in hvala Bogu je zdaj potegnila pravilno potezo, zaradi katere se je tudi vlada zganila. Finančne policije in nekaterih drugih institucij se še ni uvedlo prav zato, da se je zdaj mogoče izgovarjati na pomanjkanje zakonodaje.

Glede sodelovanja v vladi, na katero ste mislili z vplivanjem vlade na institucije, pa tole: gotovo je neka varianta, če rečeš, šli bomo v vlado, da si ne bodo vsega razdelili tisti, ki so v njej, da bomo tudi mi deležni kakega vogala mize. To je neka logika, toda mi v njo ne bomo privolili. V SLS menimo, da si Slovenija oziroma njeni državljani zaslužimo čiste in jasne besede. Če je bila po 45 letih izvedena denacionalizacija, bo morda bo desetih izvedeno nekakšno vračanje tistega, kar so si prilastili nekateri posamezniki na račun večine.

• Kaj boste torej s svoje strani storili, da bi procese, ki ste jih omenili, ustavili ali vsaj zavrl? Kako boste lahko ukrepali v trenutku, ko ni konsenza niti o poštenosti? Boste samo s poštenostjo zadosti prepričljivi?

Mislim, da je ljudi mogoče prepričati z argumentom poštenosti. V zadnjih štirinajstih

Pratike za leto 1994

CLEVELAND, O. - Slovenska pisarna sporoča, da je prejela od Celovške Mohorjeve družbe Pratike za leto 1994. 160 strani zanimive in poučne vsebine. Pratika stane \$5, za poštino dodajte \$1.

Za božična voščila ima Slov. pisarna lepe kartice z nabožnim motivom. S slovenskim besedilom stane kartica 70 centov. Brez besedila, da lahko sami napišete voščilo, pa stane kartica 40 centov. Za morebitna naročila po pošti, prosijo, dodajte za poštino.

Kakor pretekla leta, bo tudi letos na razpolago kadilo za božično kajenje domov. Zavojček stane \$1. Če naročite po pošti, dodajte za poštino.

Naročila sprejema: Slovenska pisarna, 6304 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

Slovenska pisarna je odprta vsako soboto in nedeljo od 9.30 dop. do 1. popoldne. Pratike, voščilne kartice in kadilo, pa lahko dobite vsako popoldne v Baragovem Domu, zadnja vrata.

dneh se je tu, v našem krogu, oglasilo petdeset do šestdeset ljudi, ekonomistov, pravnikov, znanstvenikov in drugih iz različnih strok in zunaj strank, ki so ponudili brezplačno pomoč za to, da pripravimo res prepričljivo alternativo in svoj program.

Tako se pri SLS oblikuje širok krog ljudi, ki se večja, in mislim, da bo zajel tiste, ki verjamejo, da je mogoče zgodbo o sedanjem neuspehu Slovenije spremeniti v projekt slovenskega razvoja, za katerega smo sposobni in za katerega imamo denar, treba ga je le znati pobrati.

Ta projekt smo dolžni urediti, kajti to je dolg slovenske politike do vseh, ki so vsak na svojem področju skozi desetletja sodelovali pri ustvarjanju slovenskega premoženja in pri procesu, ki je Sloveniji prinesel samostojnost. Pri tem pričakujem, da se bomo na lokalni ravni lahko dogovorili s strankami nekdanjega Demosa in na volitvah skupno nastopili. Če bi nam tu uspelo, bi imeli možnost, da v prihodnjih letih sedanje tokove obrnemo v boljšo smer. Čeprav sedanji položaj presojam zelo kritično, sem optimist za prihodnost, če bodo prevladali trenost, odločnost, pogum in poštenost.

France Balantič

(nadaljevanje s str. 9)

spraševal, kako je vihar ni čas odmeval v njegovi duši.

Balantiča je označil kot domobranca, saj je padel skupaj z domobranci, ni pa ga uvrstil med domobranske pesnike v tem smislu, da bi podžigal in navduševal v boju, kot so to delali znani partizanski pesniki Matej Bor, Kajuh, Jože Brejc in drugi.

Balantiča so takoj imeli za svojega v revoluciji in državljanski vojni premagani, medtem ko je v zmagovitem taboru veljal za izdajalca, kar je bila vsa povojna desetletja najpogostejša režimska politična psovka. S sabo na tuje, predvsem v Argentino, ga je vzela emigracija. S spominski mi proslavami in pisanjem je vneto skrbela, da se je njegovo ime ohranjalo živo, tvorno in združevalno.

Leta 1956 je v Buenos Airesu prvič izšlo zbrano delo in dvajset let kasneje še enkrat. Prav tako je bilo Balantiču pravično slovensko zamejstvo, če ga ni obvladovala ideologija iz Ljubljane. Končno smo dočakali leto 1990, ko so v Sloveniji ob padcu totalitarizma padle tudi vse ideološke pregrade. France Balantič je — pred-

vsem po zaslugi vztrajnega študija in raziskovanja Franceta Pibernika — postal v svoji resnični in dokončni podobi dostopen slehernemu Slovencu.

Ob prižgani bakli je pesnik Tone Kuntner recitiral nekaj Balantičevih pesmi. S samospevi je nastopil baritonist Marko Fink ob klavirski spremljavi Nataše Valant. Na koncu je zapel kamniški zbor Cantemus. Nato je v temi s prečno flavto Mija Tomšič zaključila večer. Program je povezovala Pavlika Korošec Kocmur, kipačka Zalka Arnshek pa je popestrila dvorano z motivi pesnikove mladosti, življenja in smrti.

Boštjan Kocmur

Pri Svetem Cirilu

(nadaljevanje s str. 8)

ljenja — Zahvalnega dneva. »

Nato nam je naša poljska prijateljica, kar sestra, Rosalie, zapela pesem »America the Beautiful«. Umela je, da smo refrerne pesmi peli vsi. Praznično razpoloženje v vstopilo v nas. V njem nam je Maja Branč podala kratko podobo tistih dni, ko so prvi pilgri v letu 1620 stopili na ameriška tla. In po mesecih težkega dela dobili božjo naklonjenost obilnega pridelka, za to se pa zahvalili Bogu.

Spet nam Rosalie zapoje, kot zna, sentimentalno ameriško pesem. Po njej nam Hans Minich, naš faran nemškega rodu, ker mu je žena Slovenka Sava, v pravi emociji poda božično zgodbo v času svojega zdravljenja mrtvoudnosti po srčnem infarktu. Z njo nas je popeljal v pravi smisel Zahvalnega dneva.

Za naslednjo točko je Rosalie čudovito zapela God Bless America in nas vpeljala v to prepevanje s svojim vodečim glasom in lepotnim finalom.

Takšen, ves duhovni, ne kot tisti v njujorskem ozračju potrošništva in pridobivanja, je bil ta trenutek našega farnega zahvalnega dneva, ko so nam pred programom ministranti delili blagoslovljena jabolka. Po župniku p. Krizologu nam je Miklavž napovedal svoj obisk na slovenski Osmi to nedeljo, 5. decembra, po deseti maši.

Tone Osovnik

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 7)

kvi sv. Vida in pokopom na Kalvarije pokopališču.

John A. Tomsic

Umrli je John A. Tomsic, mož Olge, roj. Pecyk, oče Waynea, 2-krat stari oče, 1-

MALI OGLASI

For Rent

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. Call 531-5754 or 951-3087. (x)

House For Sale

Broadway area. 3 Bedrooms, Large Living Room, Dining Room & Kitchen. Unfinished Basement. Enclosed Patio. Appliances. Call 521-4125 - tween 5-8 p.m. (41-48)

krat prastari oče, brat Franka ter že pok. Rose Jeric, Ann Brazdil, Petra, Mary Turk, Frances, in Jenny Travnik. Pogreb bo danes, v četrtek s sv. mašo v cerkvi sv. Petra in Pavla na Turney Rd. in s pokopom na Vernih duš pokopališču.

Nick Kekic

Umrli je 97 let stari Nick Kekic, stric Mary Oberdank ter družin Pavelich in Kekic, brat že pok. Thomasa, Johna in Elle. Pogreb je bil 27. novembra s sv. mašo v cerkvi sv. Nikolaja na Superior Ave. Darovi v pokojnikov spomin slovenskemu domu za ostarele bodo s hvaležnostjo sprejeti.

KOLENDAR

DECEMBER

3. — Slov. Am. Heritage Foundation priredi Večer s škofom Pevcem v Borromeu.

4. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti prireja miklavževanje, ob 6h zv., v avditoriju pri M.V.

5. — SKD Triglav, Milwaukee priredi miklavževanje, v spodnji dvorani pri Sv. Janezu Evangelistu.

19. — Društvo SPB prireja svojo vsakoletno božičnico, ob 2.30 pop., v avditoriju pri Sv. Vidu.

31. — Pevski zbor Korotan priredi silvestrovanje z večerjo, zajtrkom (po polnoči) in plesom, v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igra Alpski Sextet.

MALI OGLASI

Assortment of Tools for Sale
Garden tools and two lawn mowers. Everything must go. Please call 486-8241 or 261-3006 and let phone ring a while. (47-48)

Items For Sale

Miscellaneous household items. Wringer washers, furniture, kitchenware, Corningware, books, more. 881-8013. (45-48)

For Rent

E. 67' Street. Upstairs. Four rooms. Call 731-3613. (47-50)

Willoughby Hills

3 bedrm, brick bungalow, breezeway, att. garage, div. basement on 1 acre lot. For appointment, call Jack Strekal 531-7000, home 692-1020. North Coast Investors Realty (47-48)

House For Sale

By owner in Euclid, 24351 Russell Ave. (off E. 250th). 3/4 bedroom, alum. ranch. 2 1/2 baths, finished basement. 2 1/2 car garage, patio, many extras, move-in cond. Open house Sat. 1 to 4, Sun. 2 to 5.

HOUSEKEEPER

Beautiful Senior residence needs responsible, mature person for light cleaning, Mon. thru Fri., 9 a.m. to 3 p.m. Call Florence at 383-1459.

Joe (Jože)
Zevnik
Apprentice
Funeral
Director

The
Dan Cosic
FUNERAL HOME

Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

KANADSKA DOMOVINA

Peter KLOPČIČ

Toronto, Ont.

KOPER — včeraj, danes in jutri

Prvič sem obiskal Koper leta 1944, ko je bil samo polotok z zelo majhnim pristaniščem. Po vojni se je začel razvijati z velikimi težavami in ogromno slovensko požrtvovalnostjo.

Leta 1969 sem se v pristaniški restavraciji razgovarjal z naddelavcem v luki. Razlagal mi je, kako so na ramenih razlagali in nalagali ladje. Ni bilo denarja za žerjave in drugo mehanično opremo. Tudi železnica še ni stekla in ceste so bile veliko slabše kot danes. Vsi so jih izkoriščali, začeni z Beogradom radi zunanje političnih razlogov.

Zadeva je danes popolnoma drugačna. Koper bo letos pretovoril približno 5,3 milijona ton tovara. Malo manj kot Reka, toda precej bolj hitro in ceneje. Približno 80 odstotkov tega tovara gre v tuje države. Najvažnejši klient je Avstrija, sledijo ji Madžarska, Češka, Slovaška, celo Italija.

Ta zadnja ima več pristanišč v severnem Jadranu, toda nobeno teh pristanišč ne more sprejeti ladje po 150.000 ton, kar Koper lahko. To se pravi, da pridejo nekatere velike ladje iz Južne Amerike naložene s sojo, ali kakim drugim tovorom, namenjenim v srednjo Evropo in delno tudi v Italijo. V tem slučaju raztovorijo najprej v Koprno tovor, namenjen v srednjo Evropo, in šele nato, z ladjo ki ima manjšo težo, obiščejo kako italijansko pristanišče.

Koper, ne samo da je ena najmodernejše opremljenih luk v Evropi, ampak ima največje prostorske možnosti za nadaljnjo razširjanje svojih kapacitet.

Koper ima sledeče terminale:

- 1) Za kontejnerski, ferry in Ro-Ro promet;
- 2) za generalne tovore s hladilnico za globoko zmrzovanje do -20C (20.994 kubičnih metrov) in skladišče za kože in bombaž;
- 3) terminal za les, s kapaciteto za sušenje lesa. Preko Koprna uvažajo tropski les in izvažajo evropske sorte;
- 4) terminal za razsute in tekoče tovore;
- 5) terminal za žita, oljna semena in tropine;
- 6) terminal za umetna gnojila;
- 7) terminal in silos za glinico;
- 8) terminal za tekoče tovore, kot vino, olje rastlinskega izvora, kemikalije, fosforno kislino, lateks, nafto in derivate.

Uprava pristanišča Koper ima v načrtu zgraditi terminal za izvoz živine v sredozemske dežele. Terminal namerava sofinancirati tudi Madžarska, od koder bi prišel del živine za izvoz. Načrtujejo na možen izvoz 50 tisoč glav živine letno. Istočasno se ukvarja uprava

pristanišča tudi z možnostjo gradnje terminala za kavo, nje praznjenje, pakiranje in distribucijo.

Slovensko gospodarstvo je sedaj v zelo velikih težavah, ne samo radi prehoda iz socialističnega gospodarstva v tržno, in radi privatizacije, ampak tudi radi izgube 40% trga v bivši Jugoslaviji. Kar 200 večjih podjetij se bori za življenje. Luka Koper je eno redkih večjih gospodarskih organizacij, ki je že prebredla težave in je v vseh pogledih uspešno.

Koper in italijanske pretenzije

Često beremo v slovenskih časopisih o raznih italijanskih pretenzijah. Po izjavah več Slovencev, s katerimi sem govoril, so zahteve po spremembi meje izražene po ekstremističnih tržaskih politikih, nerealistične in jih niti pametni italijanski politiki ne vzamejo resno. Kvečjemu kak nov Mussolini bi se začel boriti za nje.

Pametni italijanski politiki se vse predobro zavedajo, da če bodo le preveč pritiskali na Slovenijo, se bo ta naslonila na Avstrijo in Nemčijo. Ta združena fronta bi lahko pomenila zahtevo po reviziji meje iz leta 1918. Avstrijci še niso pozabili Južne Tirolske. V tem slučaju Italija lahko izgubi del te zadnje in še Trst po vrhu.

Da to niso samo utvare, nam priča številna anglosaksonska literatura o Trstu. A.J.P. Taylor, ki je napisal »The Habsburg Monarchy, 1809-1918«, na str. 285 pravi: »V vsej Evropi je bilo sprejeto pravilo, da mesta pripadajo podeželju, kjer so locirana. Edina izjema tega pravila je bil Trst, kar smatram za vpijoč slučaj narodne krivice.«

Dimitrij Rupel v svoji knjigi »Odčarana Slovenija« realistično analizira slovenske odnose z Italijo. Omenja, da bomo morali resno vzeti v pretres italijanske zahteve po odškodnini optantom. Italijani zahtevajo ponovno ovrednotenje njih lastnine. Slovenija se mora zavedati, da je za tem eden od mnogih italijanskih metod, kako delati težave Slovincem.

V nekaj dneh ob slovenski obali sem govoril z več Slovenci, od podjetnikov, preprostih ljudi do izobražencev. Vsi so mi v glavnem odgovorili sledeče: Ko so optanti odšli, je država prevzela njihove hiše in jih nato prodala Slovincem. To so bile v glavnem zelo zapuščene in zanemarjene stavbe. Pridni in »šparovni« Slovinci so nato v 40 letih te hiše popravili in modernizirali. Ko sedaj optanti te hiše gledajo (ko obiskujejo te kraje), si jo marsikdo želi nazaj ali pa zahteva kompenzacijo po sedanji vrednosti. To je pa, kot pravimo, »monkey business«.

Je pa še en bolj važen aspekt te reevaluacije. Ta se nanaša

na zemljo, ki je pripadala optantom. To zemljo je slovenska država obdržala in jo še vedno lastuje. Sedaj optanti želijo, da se to zemljo na novo oceni. Jasne, da se je vrednost zelo povečala na račun tega, da so Slovenci zgradili z ogromnimi žrtvami pristanišče, kjer preje ni bilo nič. Slovenci so zgradili med drugim železnico, nekaj cest, ustvarili precej delovnih mest in omogočili večjo gostoto prebivalstva.

V obdobju 1961-89 se je povečalo število prebivalcev v slovenskem Primorju za 39%, kar je precej več kot povprečje cele Slovenije. Vrednost zemlje je funkcija gospodarske aktivnosti in števila prebivalstva. V Kanadi je veliko zemlje in malo ljudi, zato je zemlja cenejša, razen v velikih mestih. Tudi v slučaju reevaluacije zemlje mora Slovenija povedati Italijanom, da današnja vrednost nima nobene zveze z vrednostjo pred 45 leti. Ta zadnja je že bila določena po Osimski pogodbi in ponovno ocenjevanje ni potrebno.

Slovenija je v poletju 1993 sprejela zakon, ki tujim državljanom ne dovoljuje nakup in lastovanje nepremičnin v Sloveniji. Ta zakon bo verjetno zmanjšal tuje želje po slovenski zemlji. Zanimiv je članek Vladota Habjana »Suverenost nad Piranskim zalivom«, ki je izšel v reviji 2000, št. 69-70. Na str. 36 pravi: »Tu pa je Koper — naša Gdinja, Tel Aviv — z možnostjo, da postane slovenski Amsterdam. Brez Koprja je Slovenija (bi bila) toliko kot podalpski nič. S pristaniščem Koprjem pa je naša država miniatura velesilica.«

Z drugimi besedami, Koper je vitalne važnosti za Slovenijo. Zato mora Slovenija narediti vse, da njegov razvoj še bolj pospešuje. Med drugim je nujno, da se v čim krajšem času dokonča avtocesta od Koprja do Lendave in Šentilja, kar bo vso Slovenijo povežalo in strnilo, ter omogočilo nadaljnji gospodarski razvoj in bo imelo tudi pozitivne politične in sociološke posledice za vse Slovence.

**Bralci
Ameriške Domovine:
Priporočajte naš list!**

**Joseph L.
FORTUNA**

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

Lojze Peterle se zahvalil za kulturno nagrado Hranilnice in posojilnice Slovenija v Torontu

Dragi Slovenke in Slovenci, spoštovani člani zadruga,

V prijetno presenečenje in veliko čast mi je bilo prejeti kulturno nagrado Hranilnice in Posojilnice Slovenija iz Toronta, vaše finančne zadruga. Zares lepa hvala vam vsem, posebej pa še odboru za izkazano pozornost!

Vaša nagrada prihaja v času, ko se mnogi v Sloveniji — bojim pa se, da tudi Slovenci po svetu — zaskrbljeno sprašujejo, ali Slovenija, mlade slovenske demokratične stranke, še posebej Krščanski demokrati, še vztrajajo pri istih svetlih ciljih: za svobodno, demokratično, pravično Slovenijo, ki bo znala tudi prav ovrednotiti preteklost, se znebiti starih zmot in popraviti krivice.

Nekateri so zbegani ob pisanju v časniku Delu, da naj bi celo eden mojih najožjih in najneutrudnejših sodelavcev, vreden mojega polnega zaupanja, glavni tajnik Edvard Stanič, bil človek iz prejšnjega režima. Sprašujejo se, ali smo ostali zvesti svojim načelom, omiki, ki je ohranjala žlahtno slovenstvo v domovini in med brati po svetu? Skrbi jih, ali bomo kos moči starih sil in prinesli v Slovenijo vrednote, ki jih tako cenijo tu, kjer sedaj živite? Mnogi med vami tudi sprašujejo, ali bo nova slovenska država znala izreči dolžno zahvalo in pomoč Slovincem po svetu in jim zopet dati vredno mesto v narodnem občestvu?

Vsem tem in vsem vam bi rad ponovno zatrdil in obljubil, da vse to delamo, da se nismo odrekli nobenemu izmed svojih načel in idealom.

Ne bi bilo pa na mestu, da bi prikrival dejanske težave, ki jih Slovenija ima. Poleg gospodarskih, bližine vojne v Bosni in na Hrvaškem in dediščine nekdanje Jugoslavije je tu tudi ostalina preteklosti. Kdor je imel moč, jo težko izpusti iz rok. In kadar se enkrat odločite za demokracijo, mora ta veljati za vse — tudi za tiste, ki so je še nedolgo tega tako teptali in preganjali. Zato se moramo, tako kot pri vas v Kanadi, tudi tu ravnati po načelih parlamentarne demokracije in sprejeti igro iskanja kompromisa pri odločanju v vladi in parlamentu. Pri tem so nam lahko naši sogovorniki bolj ali manj všeč, toda računati moramo na njihovo moč v parlamentu, kjer je moč doseči toliko, kolikor imaš v njem sedežev. In teh, vsaj za Slovenske krščanske demokrate še ni dovolj, četudi ne malo.

S tretjega mesta med strankami na prvih volitvah smo prišli na drugo — postali smo druga najmočnejša stranka v parlamentu. Stranka, ki ji tako tuji kot domači, naklonjeni ali nenaklonjeni komentatorji

priznavajo, da smo dober in zanesljiv partner, ki ne išče drobnih vsakdanjih malenkosti za prepir, ampak deluje globalno.

Komunisti so s prvega mesta zdrknili na tretje in to kljub temu, da so na zadnjih volitvah nastopili kot koalicija kar treh strank! Tudi to je znamenje volje volilcev. Kot prva, najmočnejša stranka so se utrdili Liberalni demokrati, kar je odraz splošnega, zelo liberalnega razpoloženja med Slovenci. V vladi so zopet tudi Socialdemokrati obrambnega ministra Janše.

Mnogi med vami so bili nezadovoljni z izidi volitev. Sam pa pravim: za to, da bomo izboljšali gospodarstvo bodo potrebna leta, za to pa, da spremenimo miselnost in javno mnenje, desetletja. In tu ne bodo dovolj le politiki; potrebni bodo vzgojitelji, šola, verske skupnosti, literatura, tradicija, nosilci vrednot. Na to prevečkrat pozabljam.

Še na nekaj bi vas rad ob tej priliki posebej opozoril: bodite pozorni na to, kar se v Sloveniji dogaja in veselite se z nami tudi vsega pozitivnega, kar smo že uspeli uresničiti, pa tega, kar še bomo! To jesen je stekla privatizacija in vsi državljani so dobili domov tako imenovane lastninske certifikate — njihov delež državnega premoženja, ki bo v naslednjih letih zopet prišel v skrbne zasebne roke.

Domača valuta, slovenski tolar, se dobro drži, z razmeroma nizko inflacijo. Izvor blaga na trge Evropske skupnosti, držav Efte, ZDA in Kanade se je letos še povečal. Minister za ceste, gospod Umek, ki je krščanski demokrat, je že v nekaj mesecih dosegel, da je Državni zbor potrdil predlog, po katerem bomo v naslednjih 6 letih v Sloveniji zgradili preko 300 km avtocest.

V delu je tudi Zakon o pravi krivic. Slovenski krščanski demokrati bomo pri oblikovanju tega zakona imeli še posebno vlogo in kot vladna stranka sodelovali, še preden bo zakon predstavljen na vladi.

V zunanjem ministrstvu kot namestnik ministra za Slovenec po svetu dela dr. Peter Vencelj, krščanski demokrat, ena izmed njegovih sodelavk pa je celo argentinska Slovenka!

V začetku novembra sem kot zunanji minister vodil slovensko delegacijo na pogovorih z državami članicami Efte (European Free Trade Agreement), ki jo tvorijo Avstrija, Švica, Švedska, Norveška, Finska in Liechtenstein. Začeli bomo pogajanja o svobodni trgovini med Efto in Slovenijo. Še pomembnejša so pogajanja o pridruženem članstvu Slovenije v Evropski skupno-

(dalje na str. 12)

Misijonska srečanja in pomenki

1012. Nabirka MZA Gilbert, Minnesota za

Misijonsko nedeljo, ki je bila letos zbrana brez misijonske proslave, je znesla \$580. Naslednji so darovali:

Rezka in Andrej Pučko \$60; po \$50 Stanley in Marija Ferkulj, Jože in Silva Dolenc, Leopolda Schutte, Neimenovana ter John in Anica Tushar; Malči in Valentina Škarja \$40.

Po \$25 France in Julka Samsa, Katherine Trampusch in Cilka Zupančič; po \$20 Marija Bajda, Vida in Fred Lanari, Martina in Bernie Michals, Milka Škorjanec, Ivanka Sodnik in Marija Paternost; Neimenovana \$15; Ivan in Marija Vuk \$10; po \$5 Rose in Joe Kobe ter Marija in Karl Oberstar st.

Vsota je bila darovana za vse naše misijonarje za leto 1993. Več darovalcev in darovalk je dalo tudi posebej za sv. maše. Ga. Tusharjeva tudi nove znamke (»plate blocks«).

Predsednici Anici Tusharjevi in vsem sodelavcem(-kam) v Gilbertu in okolici se MZA iskreno za zbrano vsoto zahvaljuje.

20. novembra smo naprosili go. Tusharjevo, da razpošlje MZA pomoč 1993 iz depozita pri njej zbranega denarja naslednjim na teren: jezuitu Vladimiru Kosu na Japonsko, ki redno že leta piše meditacije za MSIP, \$1000. Usmiljenki s. Mariji-Andreji Šubelj v Čile, ki je leta pomagala graditi MZA od prvih začetkov, \$500.

Enako vsoto \$500 je prejela že letos, ko se je oglasila v Scarboroughju, na potu v Evropo na zborovanja usmiljenk v Parizu, Rimu in Sloveniji.

Dalje, s. Frančiški Flajšman v Peruju, kjer upokojena pomaga, kolikor more sosestram v bolnišnici, \$100, in medicinski sestri Silvi Žužek v Philadelphiji, Pa., \$200.

MZA Joliet, Ill., prodaja

peciva je na praznik Kristusa Kralja 22. novembra prinesel \$1233, kot nam je predsednica Marija Jeretina sporočila. Iz zbranega pri njih smo jo prosili, da razpošlje MZA božično misijonsko pismo in nabavi čeke za tele naše misijonarke na Slonokoščeni obali: Za s. Ildefonso Grabar \$500, s. Bernardet Jurkovič \$500, s. Hermino Nemšček \$500, s. Štefano Sever \$500 in za frančiškana o. Bernarda Karmanoczky v njihovi fari v Jolietu, ki vedno podpira delo MZA krožka in dá to pomoč misijonarjem, kjer je sam nekaj časa deloval, \$250.

Karmeličankam v Slovenijo je bilo odločenih \$500 v roke s. Emanuele Frančiške, za njih potrebe v samostanski komuniteti v Sori pri Medvodah.

Blagajniku g. Rudiju Knezu smo naročili, da odpošlje \$500 njegovi sestri Kristini Knez, salezijanki v Hondurasu, in \$500 naj osebno z go. Anico izročita, kot vsako leto, v pomoč Fatima skupini v pomoč centru za uboge črnske otroke

v Clevelandu.

Salezijanski misijonar Pavel Bernik,

ki od svoje mladosti deluje v Indiji, je ob obisku domovine praznoval svoj zlati duhovniški jubilej v celi vrsti župnij na Koroškem, kot cerkveni list krške škofije *Nedelja* poroča v več številkah. 31. oktobra: V Železni Kapli, Priblevasi, pri šolskih sestrah v Pliberku, v Vogrčah in Sele. Teden preje je praznoval zlato mašo v več drugih krajih in župnijah na Koroškem.

Ljubljanska *Družina* z dne 21. novembra, ki jo po 'Institutu za raziskovanje medijev v Ljubljani' čita sedaj vsaj 202 tisoč Slovencev, poroča o odlikovanju g. Berniku takole:

»V kapeli puštalskega gradu v Škofji Loki je župan Peter Hawlina na Martinovo soboto izročil listino častnega občana občine Škofja Loka slovenskemu misijonarju v Indiji, salezijanskemu duhovniku Pavlu Berniku. Državni sekretar za Slovence po svetu dr. Peter Vencelj je slovesno izročil slovenski potni list. Puštalskemu rojaku so priredili prijazen kulturni nohturno z arijami, glasbo in nagovori. V obrazložitvi, v katerem je tudi strnjen oris »slovenskega misijonarja z indijsko dušo«, je med drugim zapisano: »O življenjski usodi dobrih in skromnih, a po srcu velikih ljudi največkrat ne vemo dosti. Niso se rodili človeštvu, da bi razmišljali o sebi. Svoje delo in poslanstvo so posvetili drugim, razširjali so med ljudmi dobroto, znanje, ljubezen in prijazno besedo. Med te izjemne ljudi štejemo tudi misijonarje — eden od njih je Pavel Bernik.«

Bernik je bil rojen pred 76 leti

kot četrti otrok 11-članske Ožboltove družine v Pu-

V BLAG SPOMIN

7. OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA LJUBLJENEGA
MOŽA, OČETA, STARŠA
OČETA, BRATA IN STRICA

PAVEL DOLENC

ki je umrl 8. decembra 1986.

*Gospod, daruj mu mir,
naj večna luč mu sveti,
ker si dobrote vir,
uživa raj naj sveti.*

Žalujoči ostali:

Antonija, žena
Sinova in hčere: Maria
Yaecker, Josie Taricska, Pavel
ml., Anton in Ann Bloom, vsi
v ZDA

Sestri: Minka Jančar in
Ivanka Shutta (obe v ZDA)
Brat: Matevž (Argentina)
Vnuki in vnukinje

Cleveland, Ohio, 2. decembra 1993.

štalu. V misijone v Indijo je odšel, ko mu je bilo 17 let, kjer je po končanem študiju bil 30 let vzgojitelj, duhovni vodja, profesor latinščine in grščine, filozofije in teologije. V Nagalandu, njegovi drugi domovini, so ob njegovem prihodu bili le trije duhovniki, danes pa je tu škofija, ki ima 70 duhovnikov in 180 redovnih sester.

V svoji besedi zahvale je častni občan dejal med drugim, da je sicer le nekajkrat po svojem odhodu v misijone bil v domačem kraju, sedaj pa je želel videti to »ljubo in drago Slovenijo« v njeni državni suverenosti.

Nagaland je v Indiji posebno ozemlje, kjer živi posebno pleme in zlepa nihče k njim nima iz Indije dostopa. G. Bernik si je pridobil zaupanje oblasti pred leti, da so ga ponovno pustili na to ozemlje med ljudstvo, ki mu je tako zvesto služil.

Posebno s svojim delom za vzgojo domače duhovščine je, kot v Vietnamu njegov sobrat Andrej Majcen, pripravil na posvečenje vrsto mladih poklicev, ki sedaj med lastnim ljudstvom Boga oznanjajo in Njegov Evangelij širijo. Tudi MZA se pridružuje iskreno premnogim čestitkam tistih, ki delo misijonskih pionirjev pravilno dojemajo in zelo cenijo.

Naj ob tej priliki izrečemo čestitke tudi 80-letniku Janezu Prosenu, našemu zvestemu sodelavcu mnogih let, ki mu želimo zdravja in zadovoljstva še za mnogo leto ob dobri ženi Mariji. Naj mu cvetje na Orlovem vrhu in na njegovem vrtu čimbolj krasno uspeva!

Vsem dragim rojakom in rojakinjam želi MZA blagoslovljen adventni čas pričakovanja Rojstva Gospodovega. Ko mislite na mnoge, ki bi jih želeli obdarovati na svoj skromni način, nikar ne pozabite na naše misijonarje in misijonarke. Dokler so živi in na terenu garajo, jim moramo pomagati. Ni dovolj, da jih po smrti začnemo občudovati in jim dajati priznanje.

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Zahvala L. Peterleta

(nadaljevanje s str. 11)

sti, ki se bodo pričela v decembru. Optimizem nam lahko zbuja dejstvo, da ima Slovenija med vsemi nekdanjimi komunističnimi državami najvišji bruto nacionalni proizvod na prebivalca (Gross Domestic Product per capita).

Anton M. LAVRISHA
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

Complete Legal Services

Želim si, da bi v vseh teh navedkih in številkah videli razloge za svoj ponos na Slovenijo, pa tudi za obisk v domovini. Za nas v Sloveniji je zelo pomembno, kaj se o nas piše po svetu in kaj v izseljenškem tisku. Vašo moralno podporo potrebujemo, da uresničimo to, kar vemo, da moramo storiti.

Zame pomeni danes zdostvo in izseljenstvo veliko več kot samo otožen spomin na domovino. Z naše strani smo vam dolžni zahvalo in podporo. V vas pa vidimo vzorec, čudovit zgled, kako lahko Slovenec v življenju ne samo osebnostno, temveč tudi gospodarsko, poslovno in politično živi in uspe. Prav ljudje krščanskih nazorov se morajo pri nas naučiti razmišljanja privatne iniciative. Zgled vaše finančne zadruge *Slovenija* bi npr. lahko bil odličen navdih za kako podobno zadrugo tudi v Sloveniji! Če si za svojo politiko ne bomo sami zgradili ekonomskega zaledja, bomo namreč težko uspešni.

Posebej bi rad k sodelovanju povabil mlado generacijo kanadskih Slovencev, ki jim je Slovenija domovina očetov ali starih očetov. Očetje, stari starši, navdušite jih za Slovenijo kot za sodobno evropsko državo, v kateri ni več komunizma, revščine ali starih prepirov, temveč 2 milijona ljudi, ki ustvarja novo državo. Navdušite jih za Slovenijo, ki jo je čudovito sam, v dvoje ali v večji družbi prekrizariti z nahrbtnikom na ramenih, z avto-stopom ali vlakom.

Se enkrat vsem prav lepa hvala za izkazano pozornost!

Lojze Peterle, I.r.
Predsednik, SKD

V BLAG SPOMIN

OB 24. OBLETNICI,
ODKAR JE V GOSPODU
ZASPAL NAŠ LJUBLJENI
SIN, BRAT IN STRIC

MILAN ZRIM

Svojo plemenito dušo je
izdihnil 5. decembra 1969

*Preteklo štiriindvajset let je že,
ko hladna zemlja krije Te.
Zelo vsi smo Te ljubili,
in prezgodaj izgubili.*

*Oh, grenko je spoznanje to,
da Te med nami več ne bo;
čeprav v hladnem grobu spiš,
v srcih naših še živiš.*

MARIJA - mati; ERNEST - oče,

2 sestre in brat z družinami

6 nečakov, 1 nečakinja

V starem kraju žalujejo za njim številni sorodniki.

Cleveland, Ohio, 2. decembra 1993.

Vladimir M. Rus

Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

300,000

DOBITNIKOV DNEVNO

Sodelujte pri dobitkih

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission.
For more information, call our Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.